

LOPPURAPORTTI

1.1.2004 - 28.2.2006

Hyväksytty ohjausryhmän kokouksessa 29.3.2006

SISÄLTÖ	SIVU
1. YLEISTÄ HANKKEESTA	2
1.1 LÄHTÖKOHTA	2
1.2 HANKKEEN TAVOITTEET	3
1.3 KOHDERYHMÄ	3
1.4 TOTEUTUSALUE JA AJANKOHTA, Alma – Tavoite 1	3
1.5 TOTEUTTAJAORGANISAATIO	3
1.5.1 Projektihenkilöstö	3
1.5.2 Ohjausryhmä	4
1.5.3 Harjoittelijat	4
1.5.4 Yhteistyökumppanit	4
1.5.5 Rahoittajat	4
2. HANKKEEN TOIMINTA JA TULOKSET, Alma – Tavoite 1	5
2.1 YHTEISTYÖN IDEA JA TAVOITTEET	5
2.2 METSÄSERTIFIINTI – KRITEERI 26, Lasten ja nuorten metsäosaamista...	5
2.3 METSÄN OPPIMISPOLKU	6
2.4 YHTEISTYÖVERKOSTOT - Metsätiimit	7
2.5 KOULUYHTEISTYÖ	8
2.5.1 Metsäpäivät, vierailut ja tutustumiset	8
2.5.1.1 Kuusamon metsäviikko (aikuisen näkökulmasta)	10
2.5.1.2 Pulkkilan metsäpäivä (lasten ja aikuisten näkökulmat)	11
2.5.2 Minun Puuni – kampanja	13
2.5.3 Kansainvälisyys	13
2.5.4 Opettajat ja muut aikuiset	14
2.6 MUUT TAPAHTUMAT	14
2.6.1 Kilpailut	14
2.6.1.1 Metsätaitokilpailu Reisjärvellä (osallistujien näkökulma)	15
2.6.2 Kurssit	15
2.6.3 Leirit	15
2.7 PUUTAMETSÄÄ2005 – messut	16
3. TIEDOTUS	16
3.1 SISÄINEN TIEDOTUS	16
3.2 ULKOINEN TIEDOTUS	16
4. ARVIOINTI	17
4.1 ARVIOINNIN TULOKSET	17
4.1.1 Yhteistyöverkon kehittäminen	17
4.1.2 Metsä- ja luontokasvatus	18
4.1.3 Työelämäyhteys	18
4.2 ONNISTUMINEN	19
4.3 TOIMINNAN JATKUVUUS	21
4.4 JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO	23
4.5 KEHITTÄMISTARPEET JA MAHDOLLISUUDET	23
5. RAHOITUS	24
5.1 ALMA	24
5.2 TAVOITE 1	24
6. JOHTOPÄÄTÖKSET	24
7. JATKOSUUNNITELMAT	25
LIITTEET 1 – 10 (20 sivua)	

1 YLEISTÄ HANKKEESTA

1.1 LÄHTÖKOHTA

Metsän merkitys Suomelle ja suomalaisille on monella tapaa huomattava. Metsät ovat maamme ainoa uusiutuva luonnonvara ja siten tärkeä kansantaloutemme perusta. Metsien moninainen tuotto tulee esiin myös porotalouden, metsästyksen, sekä keruutuotteiden rahallista arvoa laskettaessa. Taloudellisten arvojen ohella metsät ovat myös tärkeä virkistystyksen ja henkisen hyvinvoinnin lähde. Rahavirralla ja työllisyydellä mitattuna metsätalous ja -teollisuus ovat aluetalouden tärkein osa.

Suorittavien töiden osalta metsäalalla on odotettavissa työvoimapula. Tämä näkyy muun muassa koulutuspaikkojen vajavaisena täyttönä. Vastavalmistuneet myös siirtyvät usein muihin töihin. Metsäalan suorittavat työt perustuvat enenevässä määrin yksityisyrityksien. Kynnys metsäalan yrittäjäksi ryhtymiseen on erityisen korkea, koska on vaikeaa löytää ympärivuotisesti kannattavaa liiketoimintaa.

Kaupungistumisen myötä tulevien metsänomistajien, eli nykyisten nuorten kosketus metsiin ja luontoon on katoamassa. Tämä näkyy kiinnostuksen hiipumisena metsä- ja luontoalan ammattitehtäviin, sekä luonnonsuojelun ja metsien hyötykäytön vastakkainasettelun lisääntymisenä. Kehitys on huolestuttavaa niin ekologisesti, sosiaalisesti kuin ekonomisestikin.

Koululain muutoksen myötä perusopetusta antavien koulujen ja lukioiden yhteistyö ympäröivän yhteiskunnan kanssa lisääntyy samalla, kun kansalaisjärjestöjen rooli koulumaailmassa kasvaa. Järjestöt voivat tuoda omaa osaamistaan koulun seinien sisäpuolelle ja tehostaa koulussa opittujen metsäalallaan liittyvien asioiden omaksumista ohjaamalla nuorten harrastustoimintaa ja kesätöihin hakeutumista.

Nuorten kiinnostuksen lisääminen metsä- ja luontoalan ammattitehtäviin on alan tulevaisuuden kannalta olennaisen tärkeää. Monipuolisen ja moniarvoisen metsätiedon välittäminen on yksi tapa vaikuttaa nuorten asenteisiin. Tällöin metsän ekonomiset, sosiaaliset ja ekologiset arvot esitetään rinnakkaisina ja tasa-arvoisina. Metsäalan toiminta on pitkäjänteistä ja tarkoituksenmukaista toimintaa eikä pelkkää metsien loputonta hyödyntämistä. On tärkeää tarjota nuorille eväät oman perustellun mielipiteen muodostamiselle.

Metsä- ja luontoalan toimijoilla on halukkuutta esitellä näkemyksiään ja osaamistaan nuorille. Yhteistyö opetushenkilöstön kanssa ei ole riittävää eikä toimintaan ole kaikilla resursseja tai aikaa. Siksi onkin tarpeellista luoda toimiva yhteistyöverkosto (Metsätiimit) peruskoulu-, lukio-opetuksen ja ammatillisen koulutuksen tueksi. Näin taataan tuleville sukupolville riittävä metsä- ja luontotiedon taso. Yhteistyöverkosto tukee myös tärkeiden työelämä- ja yhteistyötaitojen opetusta nuorille ja alueellisen elinvoimaisuuden säilyttämistä.

Hankkeen taustalla on Suomen 4H-järjestön valtakunnallinen ”Metsissä Mahdollisuus” – malli, joka neuvoo ja tukee hankkeiden tiedotusta, sekä valtakunnallisen metsäohjelman 2010 tavoitteita.

1.2 HANKKEEN TAVOITTEET

- ◆ Metsä- ja luonnonvara-alan ja opetuksen yhteistyöverkon kehittäminen ja laajentaminen
- ◆ Kouluyhteistyön kehittäminen
- ◆ Metsien moninaiskäytön edistäminen
- ◆ Luonnonvara-alan yrittäjyyden lisääminen ja toimivien ympärivuotiselle yrittäjyydelle perustuvien mallien löytäminen
- ◆ Saada nuoret kiinnostumaan metsä- ja luontoalasta, sekä näkemään alan työllistymismahdollisuudet
- ◆ Lisätä nykyisten ja tulevien metsänomistajien metsä- ja luontotietoutta

kuva 1: mäntymetsää

1.3 KOHDERYHMÄ

1. Lapset ja nuoret/ opiskelijat
2. Metsäalan toimijat /etu- ja kansalaisjärjestöt
3. Metsäalan yritykset
4. Pohjois-Pohjanmaan seutukunnat /kunnat
5. Opettajat
6. Luonnonvara-alan oppilaitokset
7. Metsänomistajat

1.4 TOTEUTUSALUE JA AJANKOHTA

Hanke aloitettiin 1.1.2004 **Alma**-alueella: Muhoksen kunnassa, Ylivieskan seutukunnassa (Alavieska, Ylivieska, Oulainen, Merijärvi) ja Raahen seutukunnassa (Raahe, Siikajoki, Ruukki, Vihanti, Pyhäjoki).

Tavoite 1 – alueen hankepääätös saatiin 22.6.2004. Tavoite 1 – alueen seutukunnat ovat Koillismaan seutukunnassa (Kuusamo, Taivalkoski), Oulunkaaren seutukunnassa (Ii, Yli-Ii, Ylikiiminki, Utajärvi, Pudasjärvi), Nivala – Haapajärven seutukunnassa (Nivala, Haapajärvi, Kärsämäki, Pyhäsalmi) sekä Siikalatvan seutukunnassa (Rantsila, Pulkki, Pyhäntä, Kestilä, Piippola, Haapavesi). Rantsila kuuluu Alma-alueeseen.

Mukana hankkeessa oli yhteensä 27 kuntaa, joissa toimii 26 4H-yhdistystä

1.5 TOTEUTTAJAORGANISAATIO

1.5.1 Projektihenkilöstö

Hanketta hallinnoi Oulun 4H-piiri. Projektin vastuullinen johtaja oli 30.9.2004 saakka johtaja Katja Kolehmainen ja 1.10.2004 alkaen vs. johtaja Soila Haapsaari. Katja Kolehmainen jatkoi uudelleen äitiysloman jälkeen 23.8.2005. Projektipäällikkönä toimi Lea Keränen.

Loppuraportin graafisen ilmeen suunnitteluun ja raportin taittoon palkattiin osa-aikaiseksi Muhoksen 4H-yhdistyksen toiminnanjohtaja Liisa Lassila, ajalle 1.1.-28.2.2006.

1.5.2 Ohjausryhmä

Hankkeella oli ohjausryhmä, johon kuului edustajat rahoittajan-, hankkeen kohderyhmien- sekä toteuttajaorganisaatioista. Sen tehtävänä oli valvoa hankkeen tavoitteiden toteutumista ja varojen käyttöä. Ohjausryhmä hyväksyi hankkeen tarkennetut toiminta-, rahoitus- ja viestintäsuunnitelmat sekä raportit. Ohjausryhmä kokoontui hankkeen aikana 8 kertaa. Lisäksi projektitiimi kokoontui kerran.

Ohjausryhmän kokoonpano

Heikkinen Ilpo	Pohjois-Pohjanmaan Osuuspankkien liitto ry
Isolahti Maria	Pohjois-Pohjanmaan Metsäkeskus
Ruotsalainen Jaana	Pohjois-Pohjanmaan Metsäkeskus
Kolehmainen Katja	Oulun 4H-piiri (1.1.-30.9.2004 sekä 23.8.05-)
Haapsaari Soila	Oulun 4H-piiri (1.10.2005-22.8.2005)
Lämsä Tiina	Pohjois-pohjanmaan TE-keskus
Mustonen Outi	Timosenkosken Luontokoulu
Nikula Pekka	kuntaedustaja
Rossi Reino	OAMK
Ruuska Juha	Suomen 4H-liitto
Saikkonen Pekka	Pohjois-Suomen Metsänomistajien liitto
Salmela Juhani	Oulunkaaren seutukunnan edustaja
Tervonen Pertti	Pohjois-Pohjanmaan Metsäkeskus
Vainionpää Tapani	Stora Enso Metsä

1.5.3 Harjoittelijat

Soile Hiitola, metsätalousinsinööri AMK, oli työelämävalmennus-harjoittelijana ajalla 1.5.- 8.10.2004. Jukka Miettinen Oulun Seudun Ammattikorkeakoulun Luonnonvara-alan yksiköstä oli erikois-harjoittelun suorittajana ajalla 31.5.- 31.8.2004, yhteensä 12 opintoviikkoa. (Noin puolet harjoittelu-ajasta Jukka suoritti Nuoret Remmiin – hankkeelle.)

Tapio Vinnenmaa Oulun Seudun Ammattikorkeakoulun Luonnonvara-alan yksiköstä palkattiin hankkeeseen ajalle 1.4.- 30.11.2005. Vinnenmaa suoritti opinnäytetyönään evaluoinnin hankkeelle.

1.5.4 Yhteistyökumppanit

Hanke toteutettiin tiiviissä yhteistyössä kohderyhmien ja muiden metsä- ja luonnonvara-alan hankkeiden sekä valtakunnallisen Metsissä Mahdollisuus- mallin kanssa. Mukana olivat koulut ja oppilaitokset, paikalliset 4H-yhdistykset, metsänhoitoyhdistykset, Pohjois-Pohjanmaan Metsäkeskus, yksityisiä yrittäjiä, alueen metsäteollisuusyritykset sekä muut yhteistyötahot mm. Metsähallitus, kyläyhdistykset, riistanhoitopiiri metsästysseuroineen ja etujärjestöt, sekä luonnonsuojelujärjestöt.

1.5.5 Rahoittajat

Hanketta rahoittivat Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus, hankealueen seutukunnat/kunnat, Pohjois-Pohjanmaan Osuuspankki liitto ry, Stora Enso ja Suomen Metsäsäätiö.

2 HANKKEEN TOIMINTA JA TULOKSET, Alma – Tavoite 1

2.1 YHTEISTYÖN IDEA JA TAVOITTEET

Useat metsä- ja luontoalan toimijat antavat lapsille tietoa ja elämyksiä metsästä. Toiminta on kuitenkin ollut melko hajanaista ja osittain päällekkäistäkin. Yhteistyöllä ja verkostoitumalla pystytään paremmin antamaan nuorille laadullisesti kattavaa tietoa metsäasioissa. Näin toiminta tehostuu ja yhä useampi nuori pääsee osallistumaan monipuoliseen metsäopetukseen.

Yhteistyöverkostossa metsä- ja luontoalan toimijat tuovat kukin esille omaa tietouttaan ja toimintaansa. Opettajien mukana olo luo yhteydet kouluihin ja antaa toiminnalle oikeat opetukselliset toimintatavat, jotka antavat hyvät oppimistulokset sekä tekevät työn antoisaksi myös toimijoiden kannalta. Toimintaan ovat tervetulleita kaikki tahot, jotka kokevat metsä- ja luontokasvatuksen tärkeäksi. Monipuolisen tiedon ja elämyksien pohjalta nuoret pystyvät itse muodostamaan realistisen kuvan metsäasioista. Näin virheelliset mielikuvat vähenevät ja myös kiinnostus alaa kohtaan kasvaa.

Yhteistyöllä pystytään toteuttamaan pitkäjänteistä metsä- ja luontokasvatusta. Yksittäisten toimijoiden vastuu ja työtaakka vähenevät kun toimintoja voidaan jakaa kunkin erityisosaamisen mukaan. Toimijoiden työskennellessä samojen päämäärien eteen lisääntyy myös tehtävän työn mielekkäys. Yhteistyön edetessä pystytään kehittämään jo käytännössä tehtäviä toimintamalleja ja oppimaan myös toisilta uutta tietoa niin tietopuolelta kuin toimintatapojen muodossakin. Metsä- ja luontoalan toimijoiden vuorovaikutuksen lisääntymisellä on myönteisiä vaikutuksia myös muuhun metsä- luontoyhteistyöhön. (Lähde: Metsissä Mahdollisuus –kansio)

2.2 METSÄSERTIFIINTI – KRITEERI 26, Lasten ja nuorten metsäosaamista lisätään

Valtaosa maamme metsistä, yhteensä noin 95 %, kuuluu Suomen metsäsertifiointin (FFCS – Finnish Forest Certification System) piiriin. Metsien sertifiointilla tarkoitetaan todistusta siitä, että tuotteeseen käytetty puuraaka-aine on peräisin hyvin hoidetusta metsästä. Hyvällä hoidolla tarkoitetaan, että metsänhoito on ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä. Metsäsertifiointin tavoitteena onkin edistää kokonaisvaltaisesti kestäväan kehitykseen perustuvaa metsätaloutta asettamalla metsänhoidolle tiettyjä vaatimuksia, joiden noudattamista ulkopuolinen taho valvoo.

kuva 2: nuoret metsässä Ylivieskassa

Suomessa metsäsertifiointia on toteutettu vuodesta 1999 lähtien, jolloin ensimmäiset kriteerit hyvästä metsänhoidosta tulivat voimaan. Metsäsertifiointin kriteerit tarkastetaan viiden vuoden välein, jolloin niitä kehitetään kentältä saadun palautteen mukaisesti. Metsäsertifiointin standardityöryhmä aloitti kriteerien kehittämisen ja tarkentamisen vuonna 2002. Syksyllä 2003 valmistuivat uudet tarkistetut kriteerit, jotka tuli ottaa käyttöön vuoden 2005 aikana.

Ensimmäisiä metsäsertifiointin kriteereitä arvosteltiin erityisesti puutteellisista sosiaalisista kriteereistä. Sosiaalisesti kestävä metsätalouden indikaattoreita ovat mm.. väestön vaikutusmahdollisuudet, metsäalalle työllistyminen, työelämän kehittyminen, kyläyhteisöjen toimivuus, maisemakohteiden säilyminen sekä metsien monikäyttö. Kehittämistyön tuloksena metsäsertifiointin kriteerejä täsmennettiin ja selkeytettiin. Kahdeksan kriteeriä poistettiin ja vastaavasti tilalle tuli kolme uutta kriteeriä, mukaan lukien kriteeri nro 26: lasten ja nuorten metsäosaamista lisätään.

Kriteeri: Alueella laaditaan toimenpideohjelma, jolla edistetään lasten ja nuorten metsäosaamista.

Indikaattorit: Alueen merkittävät metsäalan toimijat yhdessä metsäalan nuorisotyöstä ja koulutuksesta vastaavien tahojen kanssa laativat vuoden kuluessa sertifiointin hakemisesta toimenpideohjelman metsäkeskuksen aloitteesta. Toimenpideohjelman toteuttamisessa pyritään yhteistyöhön myös muiden asiasta kiinnostuneiden tahojen kanssa.

Toimenpideohjelma sisältää suunnitelman: Lasten ja nuorten metsäluontoa ja metsätaloutta koskevan osaamisen lisäämiseksi ja Metsäalan ammattiin hakeutuvien ja alalla jo opiskelevien nuorten harjoittelu- ja työssäoppimispaikkojen järjestämiseksi.

Toimenpiteiden toteutumista seurataan vuosittain.

Määritelmät: Kriteerin tarkoittamia alueen merkittäviä metsäalan toimijoita ovat muun muassa metsäkeskus, Metsähallitus, metsäomistajien liitto ja puunhankintaorganisaatiot ja yrittäjä- sekä työntekijäjärjestöt.

Suomen metsäsertifiointi kuuluu eurooppalaiseen PEFC - Pan European Forest Certification kattojärjestelmään. Kriteeri lasten ja nuorten metsäosaamisen lisäämisestä vahvistaa sosiaalisesti kestävä kehitystä suomalaisessa metsätaloudessa ja voimme näin toimia edelläkävijänä.

(Lähde: www.ffcs-finland.fi/)

2.3 METSÄN OPPIMISPOLKU

Metsän oppimispolku on metsä- ja puuopetuksen malli, joka pyrkii koulun ja muu yhteiskunnan yhteistyönä kohentamaan lasten ja nuorten metsään liittyviä tietoja ja taitoja. Se antaa mahdollisuuden toteuttaa metsä- ja puuopetusta niin, että siitä muodostuu varhaiskasvatuksesta lukioon yltävä metsän oppimispolku.

Metsän oppimispolku noudattaa niin varhaiskasvatuksen, peruskoulun kuin lukionkin opetussuunnitelmien perusteita sekä perusopetuksen päättöarvioinnin kriteereitä. Malli muodostaa loogisen ja itseään täydentävän jatkumon, jota seuraten lapsi kartuttaa metsätietoja, taitoja ja elämyksiään. Näin muodostuu yhä vahvemalla pohjalla oleva ymmärrys Suomen metsien taloudellisesta ja yhteiskunnallisesta merkityksestä. Kiintymys metsäluontoa kohtaan kasvaa ja halun sen monimuotoisuuden vaalimiseen lisääntyy.

Metsä- ja puuopetuksen malli on laadittu kasvattajien ja lukuisten metsäisten sidosryhmien yhteistyönä ja sen ovat julkaisseet Suomen Metsäyhdistys ry sekä Opetushallitus. Malli pohjautuu Opetushallituksen laatimiin opetussuunnitelmien perusteisiin toimien opetuksen virikemateriaalina. Metsän oppimispolku auttaa myös koulun ulkopuolisia tahoja kohdentamaan toimintansa siten, että se tukee kouluissa tehtävää opetustyötä. (Lähde: Metsissä Mahdollisuus –kansio)

2.4 YHTEISTYÖVERKOSTOT - Metsätiimit

Metsätiimin koollekutsujana toimi paikallinen 4H-yhdistys. Perustetut metsätiimit koostuivat 4H-yhdistyksien lisäksi kouluista ja oppilaitoksista, metsänhoitoyhdistyksistä, Metsäkeskuksen toimijoista, metsäalan ja puun jatkojalostusalan yrityksistä ja yrittäjistä sekä muista organisaatioista ja järjestöistä metsä- ja luontoalalla tai niihin liittyvistä tahoista.

kuva 3: marjaisa maa

Metsätiimien tehtävänä oli järjestää metsä- ja luontotapahtumia. Kullakin toimijalla on tapahtumissa oma yksittäinen tehtävä. Tapahtumia järjestettiin eri-ikäisille kohderyhmille: ala-aste, yläaste, lukio- ja ammattioppilaitosikäiset sekä aikuiset (mm. opettajat). Tavoitteena oli, että hankkeen jälkeen tiimit ja tapahtumat toimivat itsenäisesti ja paikalliset 4H-yhdistykset toimivat metsätiimien vetäjinä. Tiimi elää toimijoiden suhteen ja työtä jatkettiin tiedotuksen ja henkilökontaktien kautta koko hankkeen ajan, jotta saatiin metsätiimeistä mahdollisimman kattavia, tai ainakin siihen osallistumismahdollisuutta tarjottiin kaikille asiasta kiinnostuneille tahoille.

4H-yhdistykset osallistuivat hankkeen toteutukseen paikallistasolla tapahtumien ym. järjestämiseen ja olivat metsätiimeihin osallistuvien tahojen kokoonkutsujina. Metsätiimit järjestivät metsätapahtumia syksystä 2004 alkaen. Syksyn tapahtumia pyrittiin keskittämään mahdollisuuksien mukaan valtakunnallisen metsäviikon (vk 37) ja valtakunnallisen 4H-viikon (vk 39) aikana. Tiimipalaverissa koettiin yleisesti syksy paremmaksi ajankohdaksi järjestää tapahtumia kuin kevät. Yhdeksäsluokkalaisille järjestetyt yritysvierailut ja tutustumisretket on hyvä pitää syksyllä ennen kevään yhteishakua kouluihin. Sillä pyrittiin vaikuttamaan etenkin sellaisiin nuoriin, jotka olivat epävarmoja metsäalan kolutukseen lähtemisestä. Myös toimijoiden ja koulujen kevätkiireet puolsivat tapahtumien

painottamista syksyille. Oli yö-kouluja, joissa koettiin kevään viimeinen kouluviikko hyväksi ajankohdaksi järjestää metsätapahtuma.

Metsätiimejä koottiin Alma-alueella yhdeksän ja Tavoite 1 –alueella 14. lissä tiimitoiminta ei käynnistynyt, koska siellä ei ole 4H-toiminnanjohtajaa. Metsätiimit kokoontuivat yhteensä 87 kertaa, joista Alma-alueella 47 ja Tavoite 1 –alueella 40 kertaa. Lisäksi tiimiläiset kokoontuivat pienemmissä ryhmissä tarpeen mukaan. Vihannin ja Ruukin yhdistysten alueella toimi yhteinen Metsätiimi; oli luontevaa toimia hieman isommalla alueella, kun monet metsäalan toimijoista ovat molemmilla paikkakunnilla samoja; oppilaita on molemmissa kunnissa niin vähän, että on järkevää järjestää yhteisiä tapahtumia; ja 4H-yhdistykset tekivät jo ennestään keskenään tiivistä yhteistyötä. Samoin yhteinen metsätiimi oli Raahen ja Siikajoen alueilla, sekä Pulkkilan ja Piippolan kuntien alueilla, joista jälkimmäisessä toimii myös yhteinen 4H-yhdistys.

Metsätiimitoimintaan osallistuneet tahot Alma *Liite 1*, Tavoite 1 *Liite 2*

2.5 KOULUYHTEISTYÖ

Koulu yhteistyötä toteutettiin yhdessä 4H-toiminnanjohtajien ja paikallisten koulujen kanssa. Pääasiallisia toimintamuotoja olivat metsäpäivät ja erilaiset tutustumis-vierailut metsäalan yrityksiin.

kuva 4: riistanhoito- ja metsästyspiste Muhoksen metsäpäivässä

2.5.1 Metsäpäivät, vierailut ja tutustumiset

Paikallisissa metsätiimeissä suunnittelu-vaiheessa keskityttiin pääasiassa yläasteikäisiin. Syy siihen oli lähinnä se, että yläasteella 7.-8. -luokilla opiskellaan metsätalouden perusteita. Metsätapahtumat koettiin tämän opetuksen tueksi.

Metsäpäivien järjestäminen alkoi metsätiimien kokoon kutsumisella 4H-toiminnanjohtajan tai hankkeen projektipäällikön toimesta. Paras kokoontumisen ajankohta oli heti koulupäivän päättymisen jälkeen. Tiimeissä valittiin opettajien ehdottamina kohderyhmät, ideoitii, heiteltiin ajatuksia ilmaan ja pohdittiin, miten muiden järjestämät metsäpäivät istuvat kyseisen paikkakunnan pirtaan. Osalla paikkakuntia ensimmäisen metsäpäivän järjestäminen vaati useamman kokoontumisen. Kun mukaan lähtevät toimijat oli selvillä, käytiin läpi millaisia asioita kukin toimija rastilla tuo esille. Oppilasryhmien aikataulutuksen hoiti aluksi 4H-toiminnanjohtaja yhdessä projektipäällikön kanssa, kunnes ymmärrettiin, että opettajat taitavat sen parhaiten. Lopuksi tehtiin yksi maastokäynti, jossa katsottiin rastien paikat. Tiedotuksesta ja kuljetuksista vastasivat 4H-toiminnanjohtaja ja/tai projektipäällikkö.

Metsäpäivissä oli useimmiten tietty perusrunko; oppilaat kiersivät ryhmissä metsässä opettajien tai ohjaajien opastuksella rastiilta toiselle. Rasteilla olivat esittelemässä eri metsä- ja luontoalan ammattilaiset ja/tai harrastajat omaa osaamistaan. Rasteja oli kulkureitin varrella noin 5-9, riippuen oppilasmäärästä, käytettävässä olevasta kokonaisajasta ja reitin pituudesta. Kuljetus lähtöpaikkaan tapahtui enimmäkseen linja-autoilla pitkien matkojen vuoksi. Muutaman kilometrin päähän pääsivät koululaiset myös pyörillä taikka kävellen. Olipa Merijärven metsäpäivässä jopa kaikki rastit 20 kilometrin mittaisen pyöräreitin varrella. Päivä oli samalla liikuntapäivä. Rastilla oli aikaa 10- 30 minuuttia kuunnella ja tehdä kysymyksiä esittelijöille. Osalla rasteilla oli myös aiheeseen liittyviä kysymyksiä, joihin oppilaat vastasivat kuulemansa perusteella. Tällä pyrittiin saamaan oppilaat keskittymään kuulemaansa. Yläasteikäisten metsäpäivillä rasteilla oli vain vähän toiminnallisuutta. Mitä nuoremista oppilaista on kysymys, sitä enemmän tekemistä ja toiminnallisuutta tulisi olla. Joskus kaivattiin toiminnallisuutta myös isommille oppilaille. Kiinnostavimpia rasteja olivat kun esim. esiteltiin koneita tai pääsi kokeilemaan tekemistä, kuten arvioimaan puun pituutta tai ikää tai kokeilemaan taimen istutusta. Myös riistarastit herättivät ajatuksia puolesta ja vastaan. Tapahtuman jälkeen, palautepalaverissa tai seuraavissa metsätiimin kokoontumisissa pyrittiin kertaamaan onnistumiset ja epäonnistumiset seuraavaa metsätapahtumaa ajatellen. Nuorten kokemukset olivat pääasiassa positiivisia, varsinkin jos ilma oli hyvä ja pukeutuminen säähän nähden sopiva.

Metsä- ja puun jatkojalostusalan ammatteihin ja yritystoimintaan tutustumiset ja vierailut 9.-luokkalaisille ajoitettiin syksyille seuraavan kevään yhteisvalintaa ajatellen. Vierailukohteina olivat mm. sahat, taimitarhat, metsäteollisuus, hakkuutyömaat sekä metsätalouteen liittyviä muita yrityksiä ja oppilaitoksia.

Metsäalan ammattilaiset ja muutamat luontoihmiset jalkautuivat kouluille, lähinnä 1.-6. -luokkalaisten luo. He menivät yhdessä oppilaiden ja opettajien kanssa koulun lähimetsään katselemaan, arvioimaan puustoa, kuuntelemaan, havainnoimaan, metsän kasveja, eläimiä, maastoa, ääniä. Haapajärvellä ja Nivalassa koululaiset laittoivat satakunta Stora Enson lahjoittamia linnunpönttöä koulun lähimetsiin. Lintuasiantuntija oli mukana tapahtumissa kertomassa lintujen elintavoista, muutosta ja pesinnästä. Vierailut kestivät 2-4 tuntiin.

Keväällä järjestettiin metsän uudistamiseen liittyviä, puun taimien istutustapahtumia. Tilaisuudet suunnattiin lähinnä 1.-6. -luokkalaisille. Paikallinen metsähoitoyhdistys toimitti taimet ja istutusvälineet sekä järjesti istutuskohteen. Kohteet pyrittiin saamaan mahdollisimman läheltä kutakin koulua, jotta oppilaat voivat käydä seuraamassa taimien kasvua myöhemminkin. Mukana oli metsäammattilainen kertomassa kullekin ikäryhmälle sopivalla tavalla erilaisista metsän uudistamisen tavoista.

Koulu yhteistyössä Alma-alueella tavoitettiin metsätiimitoiminnan avulla 4626 lasta ja nuorta, Tavoite 1-alueella lapsia ja nuoria oli mukana 3831. Mukana tiimeissä ja toiminnassa oli Alma- alueella 64 eri toimijaa ja 16 koulua ja oppilaitosta. Tavoite 1-alueella oli toimijoita 100, kouluja ja oppilaitoksia 21.

2.5.1.1 Kuusamon metsäviikko

” Torangin koululla Kuusamossa metsäteema nivoutui kokonaisen viikon ajaksi osaksi koulupäivää. Alkuvuikosta metsäteemaa esiteltiin oppilaille aamunavausten muodossa. Viikon avasivat riistanhoitoyhdistyksen edustajat luennoimalla metsien merkityksestä riistanhoidossa ja metsästyksessä. Aihe oli hyvin ajankohtainen, sillä maalinnun metsästyksen aika ajoittui samalle viikolle.

Kuusamo on vahvaa poronhoitoaluetta, joten tiistain aamunavauksen suorittivat paliskuntien edustajat kertoen metsien olemassaolon ratkaisevasta merkityksestä porotaloudelle. Kolmannen aamun avasi Kuusamon Matkailuyhdistyksen edustaja kertoen luontomatkailusta ja reitistöistä, joka niin ikään oli tärkeä näkökulma Kuusamon alueen väestölle pitkän matkailuhistoriansa ansiosta.

kuva 5: metsäteollisuuden esittely piste
Muhoksen metsäpäivässä

Torstaina oli vuorossa metsäpäivä. Kaikki koulun 320 ihmistä kuljetettiin linja-autoilla Jokilammille järjestetyille rastialueelle. Kuljetus vaati kuusi linja-autoa, koska matkaa kertyi edestakaisin 70 kilometriä. Myös matkustamiseen kuluva aika hyödynnettiin viikon teemojen opiskeluun; opettajat tekivät esittelyn matkan varrella sijaitsevista kylistä ja välillä pysähdyttiin kuulemaan tietoja metsähoidollisesti tärkeistä alueista.

Jokilammilla rastialue oli jaettu kahteen osaan siten, että alueiden välille jäi parin kilometrin välimatka. Ryhmät kiersivät rasteja luokittain ja joka rastilla oli opetuksen lisäksi joku toiminnallinen tai tiedollinen kilpailu. Rasteja oli yhteensä kahdeksan kappaletta; Metsänhoitoyhdistys esitteli taimikonhoitoa metsureineen ja raivaussahoineen; Metsäkeskus opetti arvioimaan puun korkeutta; Pölkky oy esitteli harvennushakkuuta Moto- puunkaato koneen avulla; Riistanhoitoyhdistys kertoi riistanhoidosta ja metsästyksestä; paikallinen luontomatkailuyrittäjä kertoi lintujen bongaamisesta harrastuksena ja osana työtä; Kuusamon 4H-yhdistys esitteli luonnon keruutuotteita ja Kuusamon Tunturisiskot ja –veikot opettivat miten kananmuna paistetaan avotulella ilman apuvälineitä! Aika moni ryhmä sai karvaasti oppia, että jollei kananmunaan muista tehdä pientä reikää ennen kypsennystä - se räjähtää. Viimeisellä rastilla oli vielä Jokilammin kyläläisiä kertomassa alueella sijaitsevan myllyn historiasta ja heidän kauttaan saatiin kuulla henkilökohtaisia näkemyksiä juuri sen alueen metsätaloudesta.

16 ryhmää kiersi kahdeksaa rastia 15 minuutin vaihtovälillä. Taukoajoilla ehdittiin syödä eväitä, pelata ja ”mopokastaa” uudet seiskaluokkalaiset. Jokaisella rastilla rastivastaavat arvioivat ryhmän toimintaa ja antoivat pisteitä asteikolla 1- 10 tietojen ja taitojen mukaan. Parhaiten menestynyt luokka (9E) sai sadan euron stipendin luokkaretkirahastoonsa, tienatessaan yhteensä 75,5 pistettä kun alin mahdollinen pistemäärä olisi ollut 54,5 ja korkein mahdollinen 80 pistettä.

Perjantaina yhdeksännen luokan oppilaat vietiin tutustumaan Pölkky Oy:lle. Yritysvierailuun valittiin juuri tämä ikäryhmä, koska heille jatko- opiskelupaikan valinta oli kaikkein ajankohtaisin.

Seuraavalla viikolla metsäpäivän rasteilla tarjotun tiedon mieleen jäämistä testattiin koko koululle järjestetyssä kokeessa, johon jokainen rastivastaava oli laatinut kaksi kysymystä omalla rastillaan läpikäydyistä asioista. Tämä koe tuotti jopa muutaman täydellisen suorituksen koevastauksissa, eli saatu tieto oli osoittautunut mielekkääksi ja jäänyt päähän.”

(Kuusamon vs. toiminnanjohtaja Sirpa Murtovaara)

Koulun biologian opettaja kommentoi metsäpäivää seuraavasti:

”Omasta ja oppilaiden puolesta voin todeta päivän olleen onnistunut. Aikataulut olivat loppujen lopuksi juuri sopivat ja rastit koettiin todella mielenkiintoisiksi, näin sanoivat myös monet muut opettajat. Kova työ ja hyvin valmistellut rastit teiltä kaikilta yhteistyökumppaneilta kannatti. Kiitos meidän puoleltamme!”

2.5.1.2 Pulkkilan metsäpäivä

Pulkkilan Alamäkelän koulun opettajan näkökulma:

”Koulumme osallistui metsäpäivään 24.8.2005, eli todella pian koulujen alettua syksyllä. Koulujen alku on aina kiireistä aikaa ja sen puoleen myöhempi ajankohta olisi voinut olla parempi. Nyt ei tapahtumaa oikein ehtinyt pohjustaa oppilaille etukäteen. Toisaalta päivä toimi ihan hyvin sellaisenaankin, vaikka sitä ei ehtinyt niin hyvin sitoakaan muuhun opetukseen. Metsäpäivä oli muutenkin niin laaja kokonaisuus, että se toimi ihan hyvin sellaisenaan, etenkin kun ympäristötiedossa käsiteltävät aiheet syksyn alussa liittyivät kummallakin opettamallani luokalla (3-4) Suomalaiseen luontoon.

Itse metsäpäivä sinänsä oli todella hyvä! Eri pisteet oli hyvin suunniteltu – niillä käsitellyt asiat olivat mielenkiintoisia ja lapsen kehitystasolle sopivia. pisteet olivat myös monipuolisia, eivätkä niillä käsitellyt asiat olleet pahasti päällekkäisiä. Metsäpäivän asiat liittyivät moniin eri oppiaineisiin, suurin anti sillä luonnollisesti oli ympäristötiedon opetukseen. Oppilaille oli tehty näkyväksi moni sellainen asia, joista kaikki eivät tiedäneet tai joita he olivat tottuneet pitämään itsestäänselvyyksinä. Oppilaille esiteltiin kattavasti ja mielenkiintoisesti metsään ja sen hoitoon liittyviä toimenpiteitä ja myöhemmin puun matkaa paperiksi asti. metsän eläimet ja riistanhoito kiinnostivat myös oppilaita suuresti.

Oikeastaan metsäpäivän ainut puute oli ajan vähyyksi! Nyt eri pisteillä tahtoi olla vähän hoppuinen tunnelma, kun seuraava ryhmä ehti usein pisteen lähetyville jo odottelemaan, vaikka juteltavaa olisi ollut vielä vaikka kuinka. Ja sitten seuraavalle paikalle siirryttäessä jouduttiinkin jo laittamaan juoksuksi.

Purimme metsäretkeä luokassa usealla eri tavalla – keskustelujen lisäksi kirjoitimme siitä lyhyesti verkkolehtemme ja piirsimme siitä. lasten palaute oli positiivista, hekin olisivat toivoneen vaan lisää aikaa! Samaa olisivat toivoneet myös muut opettajat. Isompien oppilaiden opettajat olivat tyytyväisiä myös yrittäjyyskasvatukseen/ammatinvalintaan liittyvästä näkökulmasta. Kiitokset siis vielä mukavasta ja hyvin järjestetystä päivästä!” (Terhi Salokorpi)

Lasten ajatuksia Pulkkilan metsäpäivästä:

kuva 6: mänyntaimi Pyhännän Salmijärvellä

” Me mentiin sinne linja-autolla. Eka rastilla näytettiin kaikkia metsurin työvälineitä. Sitten toisella rastilla oli kaikenlaisia marjoja. Me saatiin marjoista tehtyä mehua se oli hyvää. Kolmannella rastilla kaikkia täytettyjä eläimiä. Neljäs rasti oli metsäteollisuusyhdistyksen rasti. Siellä oli kaikkia piirustuspaperia ja kaikenlaista muuta paperia. Viidennellä rastilla oli kaikkia poroa ja sellaisia kaikenlaisia juttuja.” (Jenny 3lk.)

” Siellä oli tosi hauskaa! Me oltiin siellä yks ja puoli tuntia. Se oli hiihtomajalla. Siellä oli erilaisia rasteja. Joka rastissa oli hauskaa kuunneltavaa. Kaikista sai jotain omakseen, paitsi yhdestä. Jokaisella

opettajalla oli oma ryhmä. Me oltiin kakkosten kanssa samassa ryhmässä. Meidän opettaja oli Terhi. Siellä oli viisi rastia. Ensimmäisellä rastilla oli tavaroita puiden kaatamiseen. Toisella rastilla oli marjoja. Kolmannella oli täytettyjä eläimiä. Neljännellä rastilla oli metsäteollisuus, jossa oli puun palasia. Niissä oli puun ikä. Viimeisellä rastilla oli metsäyhdistys. Sen jälkeen me palattiin koululle.” (Laura 3lk.)

” Me mentiin linja-autolla hiihtomajalla koulun kanssa. Meillä oli paikkoja joissa piti käydä. Siellä oli koko ala-aste. Siellä oli viisi rastia. Kaikilla rasteilla oli hauskaa. Yhdellä rastilla oli mehua ja se oli hyvää. Yhdellä rastilla oli kaikenlaisia lintuja. Sitten piti kävellä seuraavalle rastille. Sitten me lähdeettiin koululle” (Tuukka 3lk.)

"Olimme metsäretkellä hiihtomajalla 24.8.2005. Siellä oli 1lk, 2lk, 3lk, 4lk, 5lk ja 6lk. Ensimmäisessä rastissa oli esittelyssä METSÄNHOITOYHDISTYS. Siellä oli hauskaa. Saimme maistaa variksenmarja ja mustikka mehua. Keräsimme rasteja ja saimme muistoja. Saimme MAINIOT MARJAT-lehden. Se oli äidille. Saatiin tikkarit ja avaimenperät. Sitten mentiin kotaan, jossa oli lintuja ja tytöt tiesi kaikki linnut. Ne linnut oli metso, koppelo, pyy ja teeren sulat ja pyrstö." (Elina 4lk.)

"Keskiviikkona 24.8 lähdimme linja-autolla klo 9 metsäretkelle Pulkkilan hiihtomajalle. Siellä oli koko ala-aste, 1,2,3,4,5 ja 6 luokka. Kiersimme 5 rastia. kaikilla rasteilla kerrottiin metsän hoidosta. Piti yrittää tunnistaa eläimiä, marjoja ja yhdellä rastilla esiteltiin metsän hoidossa tarvittavia työkaluja. Lähdöstä lähimmällä rastilla kerrottiin miten puusta tehdään paperia. ja yhdellä rastilla kirjoitimme nimemme nimi listaan ja siellä näytettiin metsien karttoja. Rasteilla kertomassa olivat metsäliito, metsänhoitoyhdistys, riistanhoitoyhdistys, maa- ja kotitalousyhdistys ja metsäteollisuus. Menimme takaisin koululle kello yhdeksitoista." (Satu 4lk.)

"Metsän marjoista saa tosi hyvää mehua ja mehussa oli mustikkaa ja variksenmarjaa. Marjat ovat hyviä kun panee sokeria sekaan. ja siellä oli yllättävän hauskaa ja saatiin kaikenlaista vempeltä, mutta harmi kun me ei saatu mennä pyörällä sinne. Siellä oli myös metsänhoitoyhdistys ja siellä oli 1 2 3 4 5 6 ja muut luokat kävi myöhemmin eli paljon lapsia. Ja me saatiin tikkarit ja yhdet karkit. Minä oisin halunnut olla kauemmin, mutta meidän oli pakko lähteä syömään. Harmi kun meidän piti lähteä." (Saku 4lk.)

Lasten piirustuksia Pulkkilan metsäpäivästä Liite 3

2.5.2 Minun Puuni –kampanja

Minun Puuni –kampanja on Suomen Metsäyhdistyksen julkaisemaan materiaalin pohjalta hankealueella toteutettu kampanja. Kampanjassa oppilas pääsee oman puun kasvattamisen myötä perehtymään kasvien lisääntymiseen, siementen itämisen ja taimen kasvun eri vaiheisiin. Jokainen kylvi purkkiin männynsiemen, jonka kasvua koulussa seurattiin aina toukokuun lopulle saakka. Kesäloman alkaessa oppilas sai taimen kotiin istutettavaksi.

Minun Puuni -kampanjaan osallistui kevään 2005 aikana hankealueelta 28 koulusta 1599 oppilasta ja 83 opettaja.

Metsä- ja luontotapahtumat

Alma Liite 4 (osat 1-4), Tavoite 1 Liite 5 (osat 1-4)

2.5.3 Kansainvälisyys

Keväällä Raahen lukiossa vieraili kahden viikon ajan Comenius-kieliprojektiin liittyen Liceo Scientifico Tecnologico –koulun (Fossanon alue, Italia) 16 oppilasta. Raahen lukiosta hankkeessa oli mukana 14 opiskelijaa. Hankkeet toteuttivat yhdessä Stora Enson Oulun metsäpalvelupisteen kanssa kaksipäiväisen ekskursion, johon kuuluivat vierailu Stora Enson Oulun paperitehtaalle,

yöpyminen Palosaassa Vihannissa, metsätyönäytös Palosaaren läheisyydessä sekä vierailu Pitkäsnevalle. Paperitehtaalla oli kaksituntinen englanninkielinen esitys metsäalasta teknisestä näkökulmasta katsottuna sekä vierailu paperikoneella ja arkittamossa. Päivien tavoitteena oli esitellä suomalaista metsänhoitoa ja -käsittelyä.

2.5.4 Opettajat ja muut aikuiset

Opettajille ja 4H-toiminnanjohtajille tarjottiin 4 koulutusta. Opettajille ja opinto-ohjaajille suunnattu koulutuspaketti saatiin valmiiksi. Koulutuksen sisältönä ovat metsäalan ammatit ja metsätalouden merkitys Pohjois-Pohjanmaalle.

Opettajien ja muiden aikuisten tapahtumat (Alma + Tavoite 1) *Liite 6*

2.6 MUUT TAPAHTUMAT

Hankkeen aikana järjestettiin myös leirejä, vaelluksia, kilpailuja, tiedotus/messu-tilaisuuksia ja näyttelyitä yhteensä 24 kertaa. Metsä- ja luontoasiaa tarjottiin näissä tilaisuuksissa yli 1000 nuorelle sekä vajaalle 400 aikuiselle.

2.6.1 Kilpailut

4H-piirin alueella järjestetään vuosittain 4H-toimintapäivän, jossa kilpaillaan mm. metsätaito-, luontopolku- sekä konetaito- ja työturvallisuustaidoista. Aluksi on paikalliset kilpailut 4H-yhdistyksissä, josta parhaat pääsevät piirin kisaan ja edelleen valtakunnallisiin kisoihin. Luontopolkukilpailu on 6-12 -vuotiaille tarkoitettu kilpailu, jonka tarkoituksena on herättää lasten kiinnostus luontoon ja kasvattaa vaativammalle tasolle eli 13-28 -vuotiaille tarkoitettuun metsätaitokilpailuun. Metsätaitokilpailussa kehitetään erilaisia taitoja, joita tarvitaan muun muassa metsänhoidossa ja puun myynnissä. Näitä taitoja ovat esimerkiksi puuston tiheyden, pituuden ja tilavuuden arvioiminen ja eri kasvupaikkatyyppeiden sekä metsän käsittelymuotojen tunteminen. Lisäksi opitaan tuntemaan metsän kasveja. Näihin kilpailuihin valmentaudutaan opiskelemalla ohjaajien opastuksella Suomen 4H-liiton julkaisemia luontopolku- ja metsätaito-oppaita sekä maastoharjoittelulla. Ohjaajina olivat joko 4H-toiminnanjohtaja ja/tai metsätiimistä metsäalan ammattilainen. Hankkeen aikana osallistui piirin luontopolku- ja metsätaitokilpailuihin 111 lasta ja nuorta.

Suomen 4H-liitto järjestää vuosittain yhdessä Nordea pankin kanssa valtakunnallisen taimien istutuskilpailun, Taimi-Topi (6-12 -vuotiaat) ja Taimirumba -kilpailut (13-28 -vuotiaat). Ensin mainitussa istutetaan yksi puun taimi, jälkimmäisessä istutetaan jo enemmän taimia. Taimirumba osallistui hankeaikana yhdeksän nuorta Alma-alueelta istuttamalla 10580 puun tainta ja Tavoite 1 -alueelta seitsemän nuorta istuttamalla yhteensä 15625 tainta.

2.6.1.1 Metsätaitokilpailu Reisjärvellä 3.5.2005, osallistujien näkökulma

"Viime keväänä joukko Erkkilän 4H-kerholaisia innostui osallistumaan metsätaitokilpailuihin Reisjärvellä, kun kyytikin järjestyi. Meidän porukassa oli 10 nuorta ja 3 aikuista. Aluksi juotiin pullakahvit ja sitten lähettiin metsään. Metsänhoitoyhdistyksestä Juha Ekola selosti meille nuoremmille joka pisteessä mitä piti tehdä ja miten. Siellä arvioitiin mm. puun ikä, ympärysmitta ja pituus. Sitten piti arvioida tietyltä alueelta puitten määrä. Niin, ja me leimattiin puita. Sitten piti tietää maaperä ja yhden pellon koko. Sen jälkeen tultiin takasin ja paistettiin makkaraa ja juotiin mehua. Nuotiolla oli hauskaa, kun kerrottiin vitsejä ja naurettiin. Niin ja Juha oli huippu ohjaaja. Sitten me pelattiin pingistä sillä aikaa kun kilpailun järjestäjät tarkistivat kilpailukortit. Lopuksi oli palkintojen jako ja kotimatkalta lähtö."

(Annika Kautto 13 v. ja Niko-Matti Eteläniemi 11v.,Nivala)

2.6.2 Kurssit

Syksyllä järjestettiin eri puolella hankealuetta sienikursseja ja -näyttelyjä nuorille ja aikuisille. Vuosi 2004 oli hyvä sienivuosi, joten materiaalista ei ollut pulaa. Kurseilla opittiin tunnistamaan yleisimpiä sienä.

Raivaussaha/taimikonhoito kurssit järjestettiin Pulkkilassa ja Merijärvellä. Kurssien tavoitteena oli herättää mielenkiintoa taimikonhoitoon liittyviin asioihin. Kurssit oli tarkoitettu yli 16-vuotiaille, koska vasta tämän ikäiset saavat käyttää raivaussahaa. Kurseilla opittiin taimikon perkausta, laskemaan kasvamaan jätettävien taimien määrää hehtaarille, oikeaoppista raivaussahan käyttöä ja huoltoa sekä työturvallisuuden liittyviä asioita.

Vihannin Palosaassa innokkaat eräasioista kiinnostuneet pojat ja tytöt opettelivat metsästyksen, luonnontuntemukseen ja luonnossa liikkumiseen liittyviä asioita metsästäjien opastuksella. Kurssi toteutettiin keväällä jo toisen kerran ja eräkurssista muodostetaan perinne.

Ensimmäinen Propsi-kurssi järjestettiin kesällä 2005 Ylivieskassa Teikon tuvalla ja sen lähimaastossa. Mukana oli kolme nuorta Keski-Pohjanmaan ja seitsemän nuorta Oulun 4H-piirin alueelta (Tavoite 1-alue). Tavoitteena oli prepata nuoria metsätaitokisaan ja innostaa heitä metsän arviointiin liittyviin kysymyksiin.

2.6.3 Leirit

Luontoon liittyviä leirejä pidettiin eri puolilla hankealuetta kesäaikana. Leireillä käsiteltiin jokamiehen oikeuksia, luonnonmateriaalien hyödyntämistä askartelussa sekä kisattiin luonnontuntemuksesta luontopoluilla. Kisoissa hyödynnettiin Suomen 4H-liiton luontopolku- ja metsätaito-oppaita.

Muut tapahtumat
Alma Liite 7, Tavoite 1 Liite 8

2.7 PUUTAMETSÄÄ2005 – messut

Hanke osallistui PuutaMetsää2005 –metsämessuille 23.-24.9.2005. Messuilla esiteltiin luonnonvarojen kestävää käyttöä, metsäalan tutkimusta, koulutusta, neuvontaa, puuntuotantoa ja puunjalostusta sekä monia metsätoimialojen oheis- ja lisäpalveluja. Hankkeen osastolla esiteltiin hankkeessa toteutettuja kouluyhteistyömalleja opettajille ja tiedotettiin Metsissä Mahdollisuus – mallista. Koululaisille ja opiskelijoilta tehtiin kyselyä jatko-opiskelupaikoista sekä opetettiin määrittämään puun ikää. 4H-piiri sai vuodelle 2005 erillistä kuljetusapurahaa Suomen Metsäsäätiöltä Oulun seutukunnan alueelle (paitsi Muhos) 8.- ja 9. – luokkalaisten kuljettamiseksi ko. messuille ja yritysvierailuihin. Messuilla kävi yli 1200 koululaista.

kuva 7: Haapaveden 6-luokkalaisten metsäpäivän touhuja

3 TIEDOTUS

3.1 SISÄINEN TIEDOTUS

Tavoitteena oli sitouttaa avainhenkilöt hankkeeseen sekä varmistaa, että 4H:n työntekijöillä, jäsenillä, projektiorganisaatioon kuuluvilla henkilöillä ja yhteistyötahoilla on riittävästi tietoa hankkeesta ja sen etenemisestä. Hanketta oli esitelty kyseisille kohderyhmille palaverien yhteydessä. Käytännössä tiedotus tapahtui henkilökontaktien kautta, tapaamisissa, puhelimitse ja sähköpostitse. 4H-piiri tiedottaa järjestön asioita yhdistysten toiminnanjohtajia viikoittain sähköpostilla toimitettavalla viikkotiedotteella.

3.2 ULKOINEN TIEDOTUS

Tavoitteena oli tiedottaa Metsissä Mahdollisuus –hankkeen tapahtumista ja saavutuksista sekä tehdä hanke näkyväksi ja tunnetuksi sekä yleisölle että yhteistyötahojen henkilöstölle ja hankkeen hyödynsaajille.

Paikallislehdet saatiin hankkeeseen hyvin mukaan. Hankkeessa pidettiin alussa yksi lehdistötiedotustilaisuus. Lehdet kirjoittivat sekä Almassa, että Tavoite 1-alueella hankkeesta/ tapahtumista yhteensä liki 60 kertaa. Radiohaastatteluja oli neljästi ja myös Pohjois-Suomen Uutiset uutisoi hankkeesta kahdesti. Sekä radio että televisiojutut jakautuivat sekä Alman että Tavoite 1:n osalta puoliksi. Hankkeesta tiedotettiin myös Oulun 4H-piirin www-sivuilla, sekä kirjallisen väliraportin muodossa puolivuositain.

Metsätiimien jäsenet saivat pidetyistä tapaamisista muistion sähköpostitse. Tiimeissä kaikki toimijat eivät päässeet palavereihin, mutta halusivat olla mukana ja saada tietoa hankkeen kulusta.

Esitteen ja julisteen hankkeelle suunnitteli Mervi Kelahaara Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulusta, muotoilijan koulutusohjelmasta.

4 ARVIOINTI

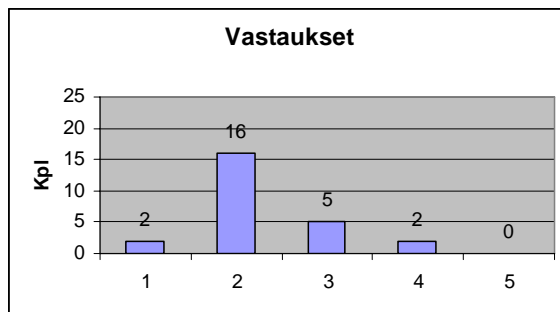
Hankkeen arviointi käynnistyi huhtikuussa 2005 ja se valmistui joulukuun loppuun mennessä. Hankkeessa ei suoritettu väliarviointia, koska hankeaikaa oli vähän jäljellä. Loppuarvioinnin teki Oulun Seudun Ammattikorkeakoulun Luonnonvara-alan yksikössä opiskellut Tapio Vinnenmaa opinnäytetyönään. Työssä keskityttiin tuotos-, toimintamallin- ja vaikuttavuuden arvioimiseen. Aineistoa kerättiin kohderyhmiltä ja yhteistyötahoilta kyselytutkimuksella. Loppuarvioinnin tarkoituksena on antaa tietoa hankkeen onnistumisesta ja siitä miten toimintaa tulisi kehittää myös hankkeen jälkeen. (kappaleet 4.1 - 4.5 koottu Tapio Vinnenmaan opinnäytetyöstä)

4.1 ARVIOINNIN TULOKSET

Tässä osiossa käsitellään palaute joka kentältä on saatu koottua, palautetta kerättiin kyselyillä ja havainnoimalla keväällä 2005 sekä kyselyillä, havainnoimalla, että haastatteleamalla syksyllä 2005.

4.1.1 Yhteistyöverkon kehittäminen

(Kaavio 1) Kyselyiden tuloksien mukaan Metsä- ja luonnonvara-alan yhteistyöverkon kehittäminen onnistui tyydyttävästi, mutta havainnoinnista saatu tieto kompensoi sen hyväksi. Metsätiimiläisten itsearviointin mukaan (25 vastaajaa), jossa onnistuminen arvioitiin asteikolla 1-5, 16 vastaajaa arvioi Metsä- ja luonnonvara-alan yhteistyöverkon kehittämisen onnistuneen hyvin. Haastatellut näkivät asian samalla tavalla.

Kaavio 1:

Metsä ja luonnonvara-alan yhteistyöverkosto onnistui

1=Erinomaisesti

2=Hyvin

3=Tyydyttävästi

4=Jotenkuten

5=Ei onnistunut

(Kaavio 2) Jo olemassa olleen koulu yhteistyön kehittäminen onnistui hyvin, myös havainnoimalla saadut tulokset tukivat kyselylomakkeella saatuja tuloksia, ohessa metsätiimiläisten itseserviointin tulokset, joissa koulu yhteistyön kehittäminen arvioitiin hyväksi 11 ja erinomaiseksi 8 vastaajan toimesta. Myös haastateltavat katsoivat koulu yhteistyön kehittämisen onnistuneen hyvin.

Kaavio 2:

Koulu yhteistyön kehittäminen onnistui

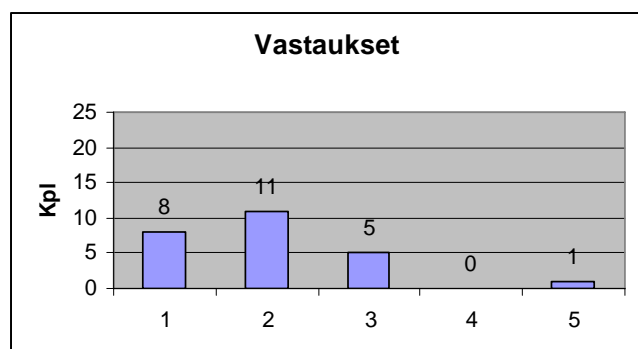
1=erinomaisesti

2=Hyvin

3=Tyydyttävästi

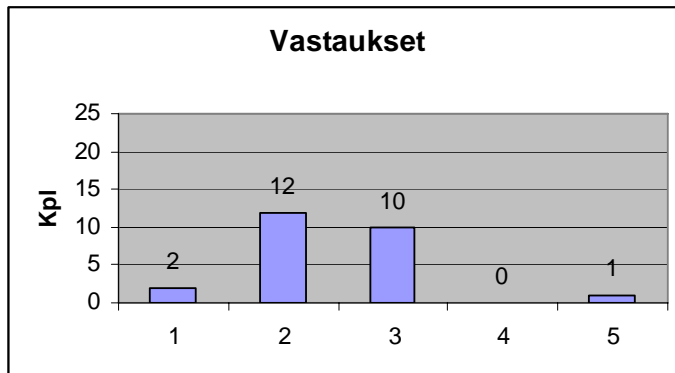
4=Jotenkuten

5=Ei onnistunut

4.1.2 Metsä- ja luontokasvatus

(Kaavio 3) Kolmantena kohtana kyselylomakkeessa käsiteltiin metsien moninaiskäytön edistämisen onnistumista, kyselylomakkeilla kerätyn tiedon mukaan metsien moninaiskäytön edistäminen olisi onnistunut tyydyttävästi, 12 vastaajaa arvio hyväksi ja 10 tyydyttäväksi, mutta kyselyiden tulos on ristiriidassa havainnoinnissa ja haastatteluissa kerättyihin tuloksiin. Haastatellut henkilöt katsoivat sen onnistuneen hyvin. Havainnoinnista saatujen tietojen perusteella metsien moninaiskäytön edistäminen onnistui osin jopa erinomaisesti, jolloin sen voidaan katsoa onnistuneen yleisesti ottaen hyvin.

Kaavio 3.

Metsien moninaiskäytön edistäminen

onnistui

1=Erinomaisesti

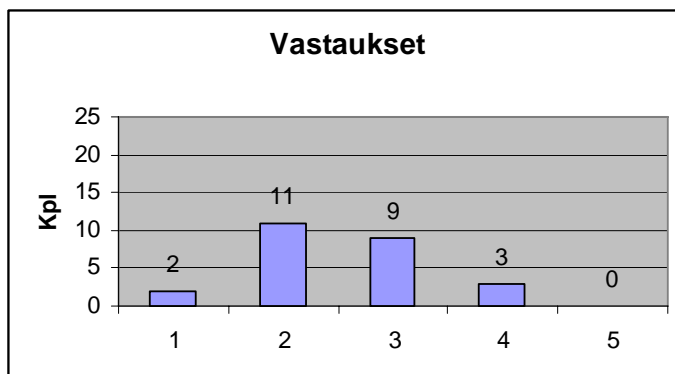
2=Hyvin

3=Tyydyttävästi

4=Jotenkuten

5= Ei onnistunut

(Kaavio 4) Metsien moninaiskäyttöön liittyen voidaan ottaa tarkasteluun nykyisten ja tulevien metsäomistajien metsä- ja luontotietouden lisääminen. Kyselyyn vastanneiden kanta onnistumisesta oli hyvin tasainen välillä hyvin- tyydyttävästi (Kaavio 4), kuitenkin ainakin havainnoinnin mukaan onnistuminen tässä olisi lähellä hyvää. Haastateltujen henkilöiden kanta on, että metsä ja luontotietouden lisääminen onnistui vähintäänkin tyydyttävästi.

Kaavio 4:

Nykyisten ja tulevien metsäomistajien

metsä- ja luontotietouden lisääminen

onnistui

1=Erinomaisesti

2=Hyvin

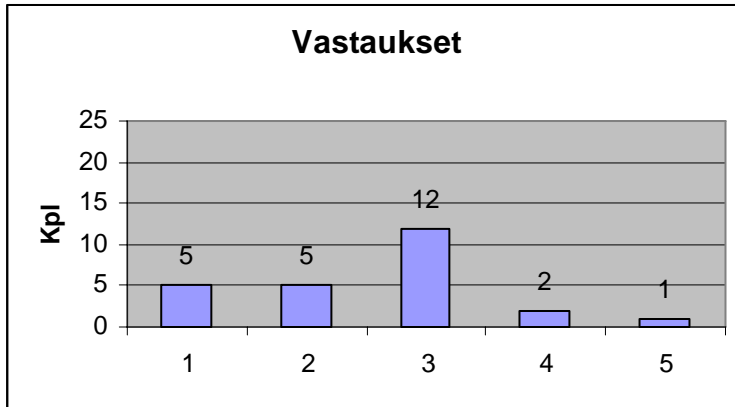
3=Tyydyttävästi

4=Jotenkuten

5= Ei onnistunut

4.1.3 Työelämäyhteys

(Kaavio 5) Nuorten saaminen kiinnostumaan metsä- ja luonnonvara-alasta ja näkemään alalla työllistymismahdollisuuksia onnistui kyselyiden perusteella tyydyttävästi, havainnointi ja haastattelut tukevat kyselyn tuloksia. Näiden tavoitteiden arvioiminen näinkin pian toimien jälkeen oli selkeästi vaikeaa, tämä selittää vastausten hajontaa.

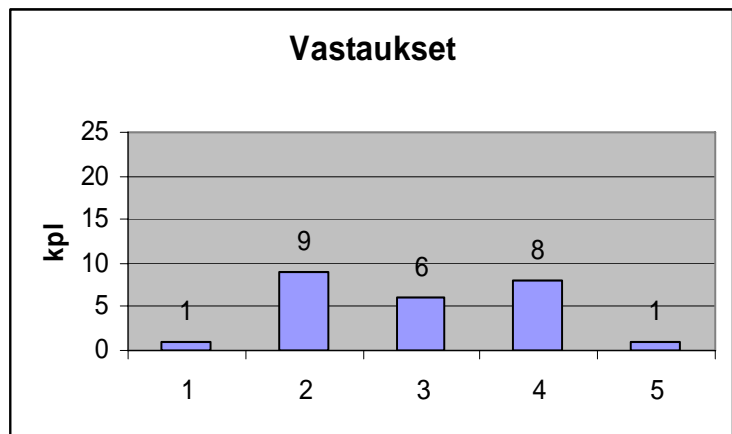
Kaavio 5:

Saada nuoret kiinnostumaan metsä- ja luonnonvara-alasta ja näkemään alalla työllistymis-mahdollisuuksia onnistui
 1=Erinomaisesti
 2=Hyvin
 3=Tyydyttävästi
 4=Jotenkuten
 5=Ei onnistunut

(Kaavio 6) Luonnonvara-alan yrittäjyyskasvatus onnistui tyydyttävästi, myös tässä vastauksissa oli havaittavissa hajontaa, joka johtunee tavoitteen saavuttamisen vaikeasta arvioimisesta. Havainnoinnin ja haastatteluiden vastaukset tukevat kyselyn tuloksia.

Kaavio 6:

Luonnonvara-alan yrittäjyyskasvatus onnistui
 1=Erinomaisesti
 2= Hyvin
 3=Tyydyttävästi
 4=Jotenkuten
 5=Ei onnistunut

4.2 ONNISTUMINEN

Yksi toiminnan edellytyksistä on taloudellinen panos, mutta eräs rahaakin tärkeämpi seikka, jota ilman ei voi rahallakaan saada mielekästä toimintaa, on toimijoiden halu ja innostus toimia sekä jakaa tietämystensä ja taitojansa lapsille ja nuorille. Merkittävää on myös, että kohderyhmä on vastaanottavaa mallia, sillä "ei kiinnosta" -asenne latistaa äkkiä toimijoiden halun olla mukana toiminnassa. Pakottamalla lapsia ja nuoria osallistumaan metsäpäiviin ja muihin tapahtumiin saadaan äkkiä pilattua päivä sekä toimijoilta, että osallistujilta. Siksi teemapäivien sisältöön kannattaa panostaa sekä suunnittelu, että toteutusvaiheessa. Huonoon säähän kannattaa varautua miettimällä etukäteen "kevytversio" päivän, ohjelmasta jolloin ohjelma voidaan viedä läpi kokonaisuudessaan myös olosuhteiden muuttuessa huonommiksi. Pitää kuitenkin muistaa, että kiirehtiminen on tunnelmaa latistava tekijä, luonnossa liikuttaessa kun ei saisi olla kiire minnekään, eikä negatiivisia kokemuksia saisi tapahtumista jäädä. Olkoon metsämme se viimeinen linnake kiirettä ja kurimusta vastaan ja aikataulun tiivistäminen jääköön hätäkeinoksi olosuhteiden niin vaatiessa.

Kun tapahtuma luodaan hyvin suunnitellulle pohjalle, kuvat ja opetusmenetelmät hiotaan juuri sitä tiettyä kohderyhmää varten, sekä koetetaan irtaantua ”koulumaisuudesta” on tapahtuma ainakin lapsille ja nuorille mukava elämys. Kun lapset ja nuoret nauttivat päivän tarjonnasta, antavat he sen myös näkyä. Tuskin toimijoillekaan on sen mieluisempaa palautetta kuin hymyileviä kasvoja sekä iloista naurua ja valppaita kuulijoita.

Arvioinnin mukaan hanke on onnistunut hyvin kun otetaan huomioon, kuinka suuresta toimialueesta on ollut kyse. Palaute on ollut kannustavaa, toimintaa on kiiteltu ja erityisesti koulut ovat ottaneet työelämäyhteistyön lämpimästi vastaan. Kiitosta on tullut myös varsinaiselta kohderyhmältä eli lapsilta ja nuorilta. Tuotos ja toimintamallit ovat osoittaneet tehokkuutensa, metsätiimit ovat pystyneet luomaan tasokkaita tapahtumia joista on ollut paljon hyötyä ja iloa niin lapsille ja nuorille kuin opettajillekin, varmasti myös toimijoille itselleen. Palautteen perusteella suurin osa toimijoista on ollut tyytyväisiä niin toimintaan kuin tapahtumissa saamaansa palautteeseen. Pää tavoite saavutettiin, eli laajan ja monipuolisen metsä- ja luonnonvara-alan yhteistyöverkoston kokoaminen onnistui. Lisäksi verkostojen toiminta on ollut tehokasta ja myös erittäin tasokasta, näkyvimpänä osana metsäpäivät. Metsäpäiviin on suhtauduttu positiivisesti ja niiden sisältöön on oltu tyytyväisiä, opettajien, toimijoiden ja lasten ja nuorten taholta. Metsäpäivät olivat monipuolisia ja antoisia tapahtumia, joissa koululaiset tutustuivat metsä- ja luontoammatteihin sekä kartuttivat tietojään metsä- ja luontoasioista.

Opettajat ovat ottaneet tapahtumat hyvin vastaan ja heillekin on jotain uutta löytynyt ja vaihtelua arkiseen luokkaopetukseen. Erityisen arvokkaana ovat opettajat pitäneet eri ammattien esiintuontia sekä toimijoiden ammattitaitoa ja innostusta jakaa tietonsa. Myös työtaakkansa ”kevenemiseen” ovat opettajat olleet tyytyväisiä, yhden teemapäivän sisältävän tiedon luovuttamiseen kun joutuisi valmistelemaan monen monta oppituntia. Asioita käsitellään teemapäivän jälkeenkin ja rastien opetukseen palataan pitkin lukuvuotta, aina kun yhteys teemapäivän tapahtumiin löydetään. Opettajien tehtävänä on ollut huolehtia järjestelyistä koululla, esimerkiksi tiedotteet lasten ja nuorten vanhemmille tarvittavasta varustuksesta sekä varata koululta tarvittava materiaali sekä ohjeistaa lapset ja nuoret ennen tapahtumaa.

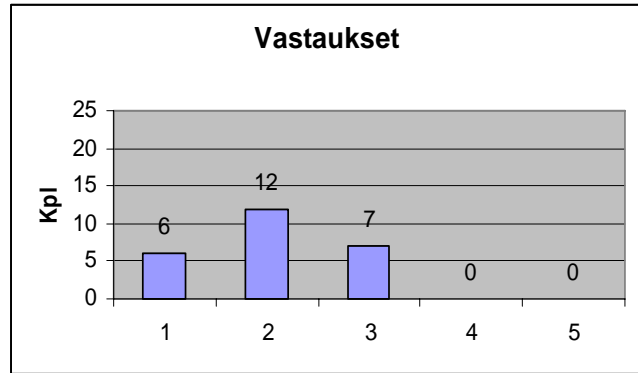
Palautuneissa kyselyissä lapset ja nuoret kiittivät nimenomaan toimijoiden ammattitaitoa sekä hyviä ja selkeitä ”tietoiskuja”, asiat esitettiin yksinkertaisesti ja tarvittaessa lisää tietoa löytyi. Positiivinen ja kannustava asenne opastaa lapsia ja nuoria metsäasioissa huomioitiin miltei kaikkien toimesta. Lapset ja nuoret pitivät ideasta oppia luonnossa, onhan se paljon antoisampaa kuin käsiteltävään asiaan löytyy esimerkkejä heti vierestä. Toimijat olivat kiinnittäneet huomiota rastipaikan valintaan ja myös lapset ja nuoret olivat huomioineet asian. Yleinen vaikutelma metsäpäivistä on se, että kaikki osalliset tahot ovat olleet tyytyväisiä toimintaan.

(Kaavio 7) Metsätiimit arvioivat myös tuotos- ja toimintamallinsa, tuotos- ja toimintamallin arvio oli hyvä, havainnointi ja haastattelut tukevat arviota.

Kaavio 7:

Tuotos ja toimintamallien arvio

- 1=Erinomainen
- 2=Hyvä
- 3=Tyydyttävä
- 4=Jonkinlainen
- 5=Heikko

Haastatteluuissa kehittämisen varaa

nähtiin toimintojen aloittamisessa ja sisäisessä tiedottamisessa, lisäksi haastatteluuissa tuli esiin koordinoijan tarve hankkeen jälkeiselle ajalle.

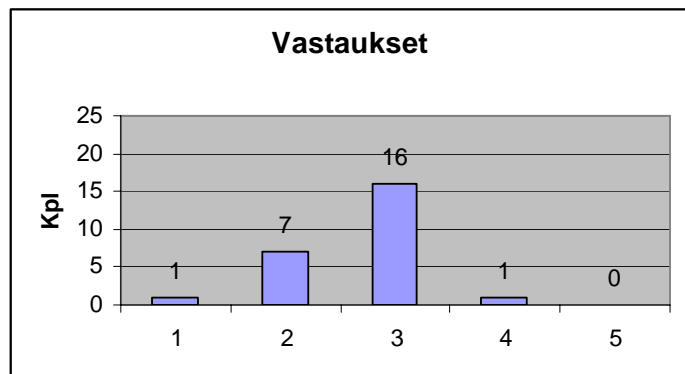
4.3 TOIMINNAN JATKUVUUS

(*Kaavio 8*) Palautuneiden kyselyiden perusteella metsätiimien toiminnan jatkuvuus näyttää mahdolliselta, mutta havainnoinnin tulokset huomioiden voidaan katsoa metsätiimitoiminnan jatkuvuuden näyttävän hyvältä.

Kaavio 8:

Toiminnan jatkuvuus näyttää (n=25)

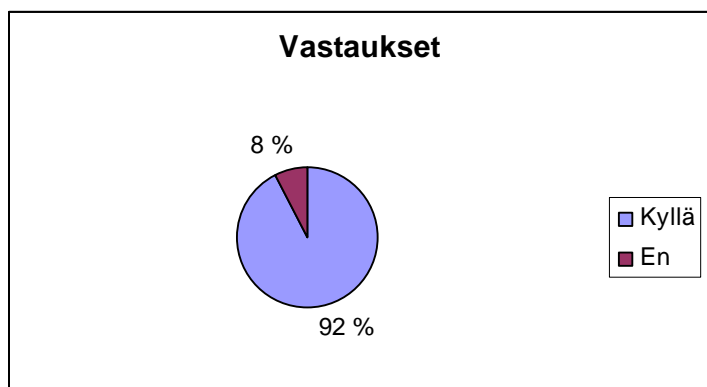
- 1=Erinomaiselta
- 2=Hyvältä
- 3=Tyydyttävältä
- 4=Jonkinlaiselta
- 5=Heikolta

(*Kaavio 9*) 4H-toiminnanjohtajille (13 vastaajaa) suunnatun kyselyn tulokset, arviointi Kyllä/ En/ En osaa sanoa (tyhjä/ kysymysmerkillä täytetty vastaus) tukevat niin ikään metsätiimitoiminnan jatkumisen mahdollisuutta.

Kaavio 9:

Koetteko toiminnan jatkumisen mahdollisena

Toiminnan jatkuvuus näyttäisi olevan toimijoiden ja kohderyhmän innon huomioiden suhteellisen vakaalla pohjalla, on kuitenkin syytä huomioida, että tapahtumien järjestäminen vaatii myös jonkin verran taloudellista panosta esimerkiksi kuljetusten ja huoltotoimien suhteen. Toiminnan merkitys

metsä- ja luonnonvara-alalle on ymmärretty niin toimijoiden kuin kohderyhmänkin osalta ja siihen on suhtauduttu vakavasti: toimintaa on alun perin suunniteltu kestävän kehityksen periaatteella eikä vain hankeaikaa ajatellen. Metsäpäivän järjestämistä on kaavailtu perinteeksi osalla paikkakunnista ja miltei joka puolella on tarkoitus järjestää toimintoja myös tulevaisuudessa.

Metsäpäivän järjestäminen ei vaadi suuria rahallisia resursseja, vaan toimiva kokonaisuus saadaan aikaan myös kevyellä budjetilla. Suurin kuluerä lienee kuljetusten järjestäminen. Toisaalta metsäpäivä voidaan toteuttaa myös lähimetsässä, mikäli sellainen koulun lähellä on.

Eräänä huomioitavana asiana toiminnan jatkuvuutta ajatellen ovat myös metsäsertifioinnin uudet kriteerit. Syksyllä 2003 valmistuneet uudet kriteerit, sisältävät kriteerin 26: lasten ja nuorten metsäosaamista lisätään.

Tulevaisuudessa toiminnan yksi merkittävä tekijä tulee olemaan raha, kun toimintoja pitäisi alkaa tuottamaan ja jatkamaan hankkeen päättymisen jälkeen. Kuinka esimerkiksi peitetään matkoista järjestyneet kustannukset tai huollon kustannukset? Ulkopuolinen rahoitus antaisi paljon paremmat mahdollisuudet toiminnan järjestämiseen myös tulevaisuudessa, myös toimintojen vastuuttaminen selventäisi tulevaisuuden toimintaa. Eli kuka koordinoi tapahtumia, tapahtuvatko ne omatoimisesti kunnan sisällä vai esimerkiksi 4H-yhdistysten kautta. On olemassa riski toimijoiden uupumisesta, jos samat henkilöt toimivat monen paikkakunnan tapahtumien järjestämisessä.

kuva 8: käpysatoa Ylikiimingissä

Jälkikäteen ajatellen nousee mieleen hankkeen tavoitteet eli: Metsä- ja luonnonvara-alan ja opetuksen yhteistyöverkoston kehittäminen, Kouluyhteistyön kehittäminen, tavoitteena kouluyhteistyön kautta tavoittaa perusasteen, lukion ja toisen asteen opiskelijat, Saada hankkeen koulutuspaketit luonnolliseksi osaksi opetusta, Lisätä nykyisten ja tulevien metsänomistajien metsä- ja luontotietoutta, Metsien moninaiskäytön edistäminen, Saada nuoret kiinnostumaan metsä- ja luonnonvara-alasta sekä näkemään alalla työllistymismahdollisuuksia, Luonnonvara-alan yrittäjyyden lisääminen ja toimivien ympärivuotiselle yrittäjyydelle perustuvien mallien löytäminen. Näihin kaikkiin löytyisi varmasti paljon annettavaa toimijoiden taholta jos vain rahaa ja resursseja olisi enemmän käytettävissä, näin toimintaa saataisiin aikaiseksi isommassa mittakaavassa. Koska liikumme toimialalla, joka on suomalaisen yhteiskunnan kulmakiviä ja jonka tulevaisuuden työvoimapula on ajankohtainen, pidän toiminnan jatkumista todennäköisenä. Myös kyselyiden palaute oli samanhenkinen, niissä nähtiin tarvetta toiminnan jatkumiselle.

4.4 JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO

Metsissä mahdollisuus- verkostohankkeen voidaan katsoa suoriutuneen tavoitteidensa saavuttamisesta hyvin. Kaikkia osatavoitteita on mahdoton arvioida tämänhetkellä tietämyksellä ja onkin todennäköistä, että toiminnan jatkumisella on suuri merkitys tavoitteissa mainittujen kykyjen kehittymiselle lapsilla ja nuorilla. Tärkeintä on, että yhteistyöverkosto muodostui ja loi pohjan toimintojen suorittamiselle myös tulevaisuudessa. Se, miten se toteutuu hankkeen päättymisen jälkeen, on osin avoinna, mutta ainakin ihmisillä tuntuu olevan halua myös tulevien metsäpäivien ja - tapahtumien järjestämiseen.

Suurimpina vahvuuksina voidaan pitää hienosti toteutettuja tapahtumia ja ammattitaitoisia toimijoita, joiden innostus viedä tietotaitoaan lapsille ja nuorille on ollut kiitettävää. Lisäksi voidaan katsoa kohderyhmän suoriutuneen tehtävästään hyvin, rasteilla on pääsääntöisesti vierailut innokasta kuulijakuntaa.

Ongelmakohtana voidaan pitää tiettyä hitautta toimintojen käynnistämisessä, joka johtui ihmisten epäilystä ja alkukankeudesta, kun ensimmäisiä toimintoja aloitettaessa ei vielä tiedetä tarkasti, mihin ollaan ryhtymässä. Tässä on suurin kehittämistarve hankkeen tiimoilta, eli kuinka saada ihmiset lähtötilanteessa innostumaan toiminnasta. Kuitenkin toiminta tuo lisätyötä kaikille toimijoille. Miten siis saisi markkinoitua teeman niin tehokkaasti, että ihmiset saadaan mukaan heti.

Toinen käytännön ongelmakohta on säätilan vaihtelut, tai oikeammin niihin valmistautuminen. Usein lasten ja nuorten pukeutumisessa on ollut havaittavissa epäkäytännöllisyyttä, nuorisomuodin suosimat asusteet kun eivät tahdo soveltua ulkoiluun ainakaan huonommalla säällä. Varsinaisissa tapahtumissa ei ole ollut suurempia epäkohtia, joskus aikataulut saattoivat lipsua, mikä taas aiheuttaa odottelua seuraavan rastin ruuhkautumisen takia.

4.5 KEHITTÄMISTARPEET JA MAHDOLLISUUDET

Kuten jo edellä mainittua on suurin kehittämistarve ihmisten motivoimisessa. Kun toimintoa aloitetaan, suurin hidastava tekijä on toimijoiden pohtiminen, ryhtyvätkö he toimintaan vai eivät. Seikka on luonnollinen, koska lisäähän toiminta jokaisen työtaakka ja on mietittävä mihin resurssit riittävät. Siksi olisi hyvä saada opettajia ja toimijoita vieraillemaan toisen metsätiimin rakentamaan tapahtumaan, jotta he näkisivät millaista toiminta on ja mitä heiltä tullaan odottamaan, jos he metsätiimin liittyvät. Ja mitä enemmän on metsätiimiläisiä, sitä pienemmäksi jokaisen työosuus kutistuu.

Lasten ja nuorten pukeutumiseen kannattaa erityisesti opettajien kiinnittää huomiota, koska tapahtumaan soveltumattomat vaatteet tekevät muuten onnistuneesta tapahtumasta epämukavan kokemuksen. Myös aikataulujen noudattamista kannattaa korostaa toimijoille, koska aikataulun tarkka noudattaminen parantaa tapahtuman sujuvuutta. Lisäksi haastatteluissa tuli esiin idea eräänlaisen tapahtumaa edeltävän koulutuksen tarpeesta jossa käytäisiin läpi mitä asioita tuodaan

esiin ja millä rasteilla, tällä välttyttäisiin mahdollisilta päällekkäisyyksiltä. Lisäksi toiminnoille olisi hyvä saada piirittasolle koordinoija joka tukisi paikallisia yhdistyksiä ongelmatilanteissa (esim. henkilöstön vaihdokset).

5 RAHOITUS

5.1 ALMA

Hankkeen kustannukset ja rahoitus 1.1.2004 – 28.2.2006 , *Liite 9*.

5.2 TAVOITE 1

Hankkeen kustannukset ja rahoitus 1.7.2004 – 31.12.2005 , *Liite 10*.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Hankkeen tavoitteena oli saada eri metsä- ja luontoalan organisaatiot, koulut ja oppilaitokset sekä 4H yhteen, Metsätiimeiksi, työskentelemään yhdessä lasten ja nuorten metsä- ja luontotiedon lisäämiseksi. Toimijoilla on huoli lasten ja nuorten vähentyneestä mielenkiinnosta metsä- ja luontoalan ammatteja kohtaan sekä kiinnostuksen hiipumisesta myös luonnon monikäyttöön.

kuva 9: Ylivieskan metsäpäivän vaeltajia

Hanketta toteutettiin valtakunnallisen "Metsissä Mahdollisuus" – mallin mukaisesti. Tiimeissä kullakin toimijalla oli oma osaamisalueensa. Tiimeihin oli tervetulleita kaikki tahot, joilla on jotakin tietoa ja taitoja annettavana nuorisolle metsästä ja luonnosta. Metsätiimit todettiin toimivaksi tavaksi saada metsäalan toimijat yhteen

tekemään käytännön läheistä työtä nuorison hyväksi. Toiminta oli aktiivista ja maakunnan metsä- ja luontoalan kenttäväki saatiin hyvin mukaan projektiin. Tilaisuudet olivat mielenkiintoisia ja osallistujat saivat paljon metsällistä informaatiota.

Hanke oli selkeä ja toiminnassa tartuttiin oikeaan asiaan. Hankkeen myötä metsäalan toimijoiden yhteistyö lasten ja nuorten aktivoimisessa lisääntyi ja sai toimivan muodon.

Hankkeelle oli alueella selvästi tarvetta. Lasten ja nuorten metsäkasvatukseen panostetaan jatkossakin, sillä Metsätiimitoimintaa jatketaan, kehitetään ja laajennetaan niin hankealueella kuin myös hankkeen ulkopuolisella alueella hankkeen jälkeen. Metsätiimit toimivat aktiivisesti tulevaisuudessa ja hyviä metsäpäiviä sekä muita metsä- ja luontotapahtumia pidetään edelleen. 4H-yhdistysten roolia Metsätiimien vetäjinä ja organisoijina tehostetaan. Metsätiimeissä tullaan jatkossa myös herättelemään nuorten mielenkiintoa kouluttamalla heitä omien kotitilojen taimikonhoitotöihin. Näin nuorilla on mahdollisuus kesätöihin omissa kotimetsissä ja samalla saadaan heitä sitoutettua tulevaan omaan metsään.

7 JATKOSUUNNITELMAT

Hankkeen aikana hyväksi todettua "Metsissä Mahdollisuus" -toimintamallia jatketaan palkkaamalla 4H-piiriin osa-aikainen metsäyhdyshenkilö. Metsätiimien toimintaa kehitetään ja sitoutetaan edelleen eri metsäorganisaatioiden ja vapaaehtoistahojen toimijoita yhteistyöhön koulujen, oppilaitosten ja 4H-järjestön välillä. Tiimitoiminnan jatkuvuutta varmistetaan pyrkimällä liittämään yhdistysten normaaliin vuosikiertoon metsätiimityöskentely. Metsätiimeissä järjestetään koulu yhteistyönä koulujen toiminta-aikana metsäpäiviä ja -tapahtumia sekä yritysvierailuja. Metsätiimitoimintaa laajennetaan koko 4H-piirin alueelle.

Metsätoimintaa kehitetään edelleen kouluttamalla yli 16-vuotiaita nuoria metsänomistajien lapsia taimikonhoitotöihin ensisijaisesti omiin kotimetsiin. Taimikonhoitotöiden teettämisellä toivotaan, että samalla nuori sitoutuu omaan metsään, "omaan yritykseen" ja kokevan tulevan oman metsänsä mahdollisuutena. VMI:n 9:n (2002-2003) mukaan Pohjois-Pohjanmaan metsäkeskuksen alueella tulisi kiireellisesti hoitaa rästissä olevia taimikoita 30600ha vuosittain. Tästä saatiin poikkeama (kriteeri 7 -Taimikonhoito) viimeisimmässä tarkastuksessa. Taimikonhoitotöiden lisästarve kohdistuu yksityismetsiin, joissa taimikonhoitomkääriä tulisi lisätä 45%. (lähde: tiedote 14.12.2005, Pekka Saikkonen, Pohjois-Suomen Metsänomistajien Liitto)

Sekä koulu yhteistyöllä että taimikonhoitokursseilla toteutetaan metsäsertifiointin kriteerien 7 ja 26 vaatimuksia Pohjois-Pohjanmaalla.

"Metsä on yritys" -ajattelua viljellään 4H:n toimesta nuoriin tuleviin metsänomistajiin. Metsäomaisuuden hoito on erittäin kannattava sijoitus perhemetsätaloudessa ja sillä on valtava merkitys koko kansantaloudelle.

Alavieska Alavieskan 4H-yhdistys Alavieskan seurakunta Metsäkeskus	Alavieskan kunta Kalajokilaakson Mhy Partio	Alavieskan peruskoulu Kalajoen-Alavieskan riistanhoitoyhdistys Metsänhoitoyhdistys Kalajokilaakso
Merijärvi Liminkakylän kyläyhdistys Metsäkeskus Pyhäkosken kyläyhdistys Majavan Metalli	Merijärven 4H-yhdistys Oulaisten riistanhoitoyhdistys Merijärven Metsästäjät ry Pynn Saha	Merijärven peruskoulu Metsänhoitoyhdistys Pyhäjokilaakso Logmer Lisäksi osallistunut yksityisiä henkilöitä
Muhos Kotiseutuyhdistys Metla Metsänhoitoyhdistys Muhos Muhoksen lukio Muhoksen seurakunta Tornator	Kylmälänkylän kyläyhdistys Metsäkeskus Muhoksen 4H-yhdistys Muhoksen peruskoulu Oulun riistanhoitopiiri UPM-Kymmene Oyj	Mennään Mettään -projekti Metsäliitto Muhoksen kunta/maaseutulaakunta Muhoksen riistanhoitoyhdistys Partiolippukunta Muhoksen Metsänkävijät
Oulainen Metsäkeskus Oulaisten kaupunki Partiolippukunta Pohjan Ilves	Oulaisten 4H-yhdistys Oulaisten peruskoulu Stora Enso Metsä	Metsänhoitoyhdistys Pyhäjokilaakso Oulaisten riistanhoitoyhdistys Suunnistusseura Oulaisten Huima
Pyhäjoki Metsäkeskus Pyhäjoen lukio Pyhäjoen peruskoulu	Pyhäjoen 4H-yhdistys Pyhäjoen Martat	Metsänhoitoyhdistys Pyhäjokilaakso Partiolippukunta Hanhikiven kiertäjät
Rannikko Junnikkalan Saha Metsäkeskus Pattasten yläaste Raahen seudun luonnonystävät ry Siikajoen 4H-yhdistys Stora Enso Metsä Raahen kaupunki	Merikadun yläaste Metsäliitto Partiolippukunta Merituuli ry Rannikon 4H-yhdistys Siikajoen peruskoulu Törmälän Matkailutila	Metsähoitoyhdistys Rannikko Metsästyseura Raahen lukio ja Comenius-projekti Ruukin maaseutuopisto Siikajokilaakson riistanhoitoyhdistys UPM-Kymmene Oyj
Rantsila Metsäkeskus Rantsilan peruskoulu Stora Enso Metsä	Metsäliitto Rantsilan Riistamiehet Suomaa-hanke	Metsänhoitoyhdistys Siikajokilaakso Siikajokilaakson riistanhoitoyhdistys sieniasiantuntija Leena Peippo
Ruukki-Vihanti Metsäkeskus Ruukin 4H-yhdistys Ruukin peruskoulu Vihannin 4H-yhdistys Vihannin peruskoulu Ruukin maaseutuoppilaitos	Metsänhoitoyhdistys Rannikko Ruukin lukio Stora Enso Metsä Vihannin kunta/nuorisotoimi Vihannin seurakunta/partio	Oulaisten riistanhoitoyhdistys Ruukin Luonnonsuojeluyhdistys UPM-Kymmene Oyj Vihannin lukio Läntisrannan kyläyhdistys
Ylivieska Centria Puulaboratorio Finnforest Metsäliitto Pohjan Taimi UPM-Kymmene Oyj Ylivieskan 4H-yhdistys Ylivieskan peruskoulu	Eskopuu Oy Junnikkalan Saha Ojakylän metsästyseura Stora Enso Metsä Vieskan Vapalastajat Ylivieskan kaupunki Ylivieskan seurakunta	ET-Listat Metsäkeskus Metsänhoitoyhdistys Kalajokilaakso Topi-Kalustaja Vähä-Pylvään metsästyseura Ylivieskan Osuuspankki

Haapajärvi Eräopas Paavo Kukkola Haapajärven peruskoulu Metsähallitus Hasa Poliisi	Haapajärven 4H-yhdistys Haapajärven seurakunta Haapajärven Vapaa-ajan kalastajat Metsäkeskus Stora Enso Metsä	Haapajärven Ammatti-Instituutti Haapajärven-Reisjärven riistanhoitoyhdistys Haapajärven kaupungin nuorisopalvelut Metsänhoitoyhdistys Pyhä-Haapa
Haapavesi Haapaveden 4H-yhdistys Haapaveden Opisto Haapaveden peruskoulu Haapaveden seurakunta Luppo-hanke	Mekaaninen puu huipulle –hanke Metsäkeskus Metsäliitto Stora Enso Metsä Suunnistajat, Salopartio	Haapaveden Ammattioppilaitos Metsähoitoyhdistys Haapavesi-Kärsämäki Haapaveden rhy/HAMY Partiolippukunta Haapaveden Salopartio
Ii Iin Seudun riistanhoitoyhdistys	Metsäliitto	Iin Yrittäjät Iin peruskoulu
Keskipiste Keskipisteen 4H-yhdistys Metsäkeskus Metsäliitto Stora Enso Metsä	Piippolan peruskoulu Pulkkilan Erä Pulkkilan peruskoulu	Maa- ja kotitalousnaiset Piippolan Seudun riistanhoitoyhdistys Metsänhoitoyhdistys Siikalatva
Kestilä Kestilän 4H-yhdistys Metsänhoitoyhdistys Siikalatva Kestilän peruskoulu	Metsäkeskus Kestilän Osuuspankki Pyhännän Metsätietokeskus	Kestilän Eräveikot Stora Enso Metsä
Kuusamo Jokilammen kyläläisiä Kuusamon Tunturisoskott ja –veikot Kuusamon Lintumatkailu Oy Pölkky Oy Kuusamon kaupunki/Lasten ja nuorten tulevaisuusohjelma/Osallisuushanke	Kuusamon riistanhoitoyhdistys Metsäkeskus Paliskunta Kuusamon peruskoulu	Kuusamon 4H-yhdistys Metsänhoitoyhdistys Kuusamo Kuusamon Matkailuyhdistys Torangin yläaste
Kärsämäki Kärsämäen 4H-yhdistys Miilurannan metsästysseura Kärsämäen riistanhoitoyhdistys Sydänmaankylä Syke osuuskunta	Metsäkeskus Kärsämäen Riistamiehet ry SPR Stora Enso	Kärsämäen peruskoulu Pyhännän Metsätietokeskus Luonnonsuojelijat Metsähoitoyhd. Haapavesi-Kärsämäki
Nivala Eräopas Paavo Kukkola Nivalan Eränkävijät Mehtälän maa- ja kotitalousnaiset Stora Enso Metsä	Nivalan 4H-yhdistys Nivalan peruskoulu Nivalan Urheilijat/suunnistajat Metsäkeskus	Haapaveden Opisto Keski-Pohjanmaan Lintutieteellinen yhd. Metsähoitoyhdistys Kalajokilaakso Suomen latu/Kuntorimpi
Pudasjärvi Kontiotuote Pudasjärven seurakunta Metsänhoitoyhdistys Pudasjärvi Naappa-hanke	Pudasjärven peruskoulu Metsäliitto Stora Enso Metsä Pudasjärven 4H-yhdistys	Metsäkeskus Pölkky Oy Profin
Pyhäjärvi Eräopas/opettaja Jyrki Eksymä Pyhäjärven 4H-yhdistys Luonnonvarakeskus Pyhäjärven lukio Metsäliitto sieniasiantuntija Sanna Mansikkala	Jokilaakson palolaitos koneyrittäjä Jukka Eronkoski Pyhäjärven kaupunki/nuorisotoimi Metsähallitus Pyhäjärven riistanhoitoyhdistys	MTK Pyhäjärvi/Kärrynpyörä –hanke Pyhäjärven kalastusalue Metsuriyrittäjien kehittämishanke Pyhäjärven peruskoulu Metsänhoitoyhdistys Pyhä-Haapa
Pyhäntä Metsähoitoyhdistys Siikalatva Metsäliitto Pyhännän peruskoulu	Pyhännän 4H-yhdistys Pyhännän Metsätietokeskus Metsäkeskus	Piippolan Seudun riistanhoitoyhdistys ry Pyhännän Luontomatkailu Ohjelmalvelut
Taivalkoski Kirkonkylän peruskoulu Taivalkosken Metsäoppilaitos Metsänhoitoyhdistys Taivalkoski Ympäristökeskus	Taivalkosken 4H-yhdistys Metsäkeskus Taivalkosken seurakunta Stora Enso	Metsähallitus Taivalkosken Riistanhoitoyhdistys Pölkky Oy
Utajärvi Kormun metsästysseura Utajärven riistanhoitoyhdistys	Utajärven peruskoulu Utajärven 4H-yhdistys	Metsänhoitoyhdistys Utajärvi Utajärven seurakunta
Ylikiiminki Joloksen Erä Stora Enso Metsänhoitoyhdistys Ylikiiminki	Metsä-Kyllönen Oy Metsäliitto Ylikiimingin peruskoulu	Metsäkoneyrittäjät Komminaho & Väänäset Ylikiimingin 4H-yhdistys
Yli-Ii Iin seudun riistanhoitoyhdistys Stora Enso Yli-Iin kunta	Metsänhoitoyhdistys Yli-Ii VPK Yli-Iin peruskoulu	Maaseudun sivistysliitto/Naismetsänomistaja- hanke Yli-Iin 4H-yhdistys

Alma Metsä- ja luontotapahtumat

Metsätili	Aika ja Tapahtuma	Kohderyhmä ja aihe	Oppilaita/ osallist.	Mukana olleet koulut	Yhteistyökumppanit/organisaation edustaja
Rannikko	28.5.2004 Koivun taimien istutus	päiväkoti-ikäiset "kasvun ihme"	9		Metsänhoitoyhdistys Rannikko, Raahen kaupunki
Pyhäjoki	31.5.2004 Koivun taimien istutus	päiväkoti-ikäiset "kasvun ihme"	12		Metsänhoitoyhdistys Pyhäjokilaakso, Po-Po:n Metsäkeskus, Pyhäjoen Martat, Pyhäjoen 4H-yhdistys, Oulun 4H-piiri, Metsänhoitoyhdistys Rannikko
Merijärvi	30.8.2004 sieniretki	7. luokan kotitalousryhmä "luonnon antimet - sienet"	7	Koivupuuhdon koulu	Merijärven 4H-yhdistys
Ylivieska	6.-10.9.04 ryhmyttämisseiri	7. luokat "metsän keräilytuotteet, riistanhoito, kalastus, metsäluonto"	158	Jokirannan koulu	Metsänhoitoyhdistys Kalajokilaakso, Ylivieskan riistanhoitoyhdistys, Stora Enso Virkistyskalastajat, Metsäkeskus, Ylivieskan seurakunta, Ylivieskan 4H-yhdistys,
Pyhäjoki	8.9.2004 Metsäpäivä	7.-9. -luokat "metsän oppimispolku"	150	Pyhäjoen yläaste	Metsänhoitoyhdistys Pyhäjokilaakso, Metsäkeskus, Pyhäjoen Martat, Pyhäjoen 4H-yhdistys, Oulun 4H-piiri, Metsänhoitoyhdistys Rannikko
Merijärvi	14.9.2004 sieniretki	7. luokan kotitalousryhmä "luonnon antimet; sienet"	7	Koivupuuhdon koulu	Merijärven 4H-yhdistys
Rannikko	21.9.2004 Metsäpäivä	8.-luokat "metsän oppimispolku"	103	Siikajoen, Saloisten, Merikadun ja Pattasten yläaste	Ruukin maaseutuoppilaitos, Metsänhoitoyhdistys Rannikko, Raahen kaupunki, Stora Enso, Metsäkeskus, Raahen Seudun Luonnonystävät, Oulun 4H-piiri, Rannikon ja Siikajoen 4H-yhdistykset
Merijärvi	23.9.2004 metsätunnit	9. lk:n maa/metsätalous-ryhmä "metsien virkistyskäyttö"	7	Koivupuuhdon koulu	Merijärven 4H-yhdistys
Merijärvi	23.9.2004 metsäpäivä	9. lk:n maa/metsätalous-ryhmä "metsien virkistyskäyttö"	7	Koivupuuhdon koulu	Merijärven 4H-yhdistys
Oulainen	23.9.2004 metsäpäivä	6. ja 9. luokat "Metsissä Mahdollisuus-oppimispolku"	6. lk 113 9. lk 101	Petäjäskosken, Jauhinkankaan, Matkanivan, Lehtopään, Piipin ja Keskuksen koulut	Metsänhoitoyhdistys Pyhäjokilaakso, Oulaisten riistanhoitoyhdistys, Metsäkeskus, Partion lippukunta Pohjan Ilves, Suunnistusseura Oulaisten Huima, Oulaisten kaupunki, Oulaisten 4H-yhdistys
Ruukki-Vihanti	23.9.2004 Metsäpäivä	8. luokat "metsän oppimispolku"	66	Ruukin yläaste	Metsänhoitoyhdistys Rannikko, Metsäkeskus, Siikajokilaakson riistanhoitoyhdistys, Vihannin 4H-yhdistys, Oulun 4H-piiri, Ruukin Luonnonsuojeluyhdistys, Stora Enso
Ruukki-Vihanti	24.9.2004 Metsäpäivä	8. luokat "metsän oppimispolku"	60	Vihannin yläaste	Metsänhoitoyhdistys Rannikko, Metsäkeskus, Siikajokilaakson riistanhoitoyhdistys, Vihannin 4H-yhdistys, Oulun 4H-piiri, Ruukin Luonnonsuojeluyhdistys, Stora Enso
Ylivieska	28.9.2004 metsäpäivä	8. luokat "laimesta kaatoon"	213	Jokirannan koulu	Metsänhoitoyhdistys Kalajokilaakso, Ojakylän metsäystysseura, Metsäkeskus, Ylivieskan 4H-yhdistys, Stora Enso, Junnikkalan Saha, Metsäliitto, UPM-kymmene
Alavieska	7.10.2004 halkuutyömaatutustuminen, yritysvierailu	9. luokat "puun tie"	50	Alavieskan yläaste	Junnikkalan Saha, Metsänhoitoyhdistys Kalajokilaakso, Alavieskan 4H-yhdistys
Muhos	19.10.2004 metsäpäivä	8. luokat "puulajit, puun tie, jokamiehen oikeudet, riistanhoito"	125	Muhoksen yläaste	Metsäntutkimuslaitos Muhoksen tutkimusseura, Muhoksen riistanhoitoyhdistys, Metsäliitto, Partion lippukunta Muhoksen Eränkävijät, Pohjois-Suomen metsänhoitoyhdistys, Muhoksen 4H-yhdistys

Alma Metsä- ja luontotapahtumat

Metsätiimi	Aika ja Tapahtuma	Kohderyhmä ja aihe	Oppilaita/ osallist.	Mukana olleet koulut	Yhteistyökumppanit/organisaation edustaja
Ylivieska	3.11.2004 yritysvierailut	9.-luokat "puun jatkojalostus, metsä- ja puualan ammatti"	208	Jokirannan koulu	Metsänhoitoyhdistys Kalajokilaakso, Metsäkeskus, Puulaboratorio, Eskopuu, Pohjan Taimi, Finnforest, Topi-Kalustaja, E-T-Listat, Junnikkalan Saha, Metsäliitto, Stora Enso, Ylivieskan Osuuspankki, Ylivieskan 4H-yhdistys
Rannikko	25.5.2004 Tulevaisuus-päivä	7. ja 8. luokat "kompostointi, jätteiden lajittelu"	47	Merikadun yläaste	Raahen kaupunki, Metsissä Mahdollisuus-hanke
Rannikko	syyskuu sieninäyttely	8.-luokat "sienilajit"	51	Pattasten koulu	Rannikon 4H-yhdistys
Rannikko	2.9. ja 9.9.04 syventävä ympäristökurssi	1.-3. vuosikurssin Oppilaita "metsätalouden vaiheet ja suojelualueet"	13 + 3 opett.	Raahen lukio	Metsäkeskus, Oulun 4H-piiri/Metsissä Mahdollisuus -hanke, Raahen kaupunki, Siikajoen kuntayhtymä, Metla Muhoksen tutkimusasema
Merijärvi	16.9.2004 raivausahakurssi	9. lkn maa/metsätalousryhmä "raivaussahan käyttö"	7	Koivupuuhdon koulu	Oulun 4H-piiri/Metsissä Mahdollisuus -hanke
Merijärvi	17.9.2004 metsästy	9. lkn maa/metsätalousryhmä "tutustuminen maastossa hirven metsästyksen"	9	Koivupuuhdon koulu	Oulaisten riistanhoitoyhdistys, Merijärven Metsästäjät ry.
Merijärvi	23.9.2004 metsätunnit	9. lkn maa/metsätalousryhmä "metsien virkistyskäyttö"	7	Koivupuuhdon koulu	Merijärven 4H-yhdistys
Pyhäjoki	27.10.2004 Puusta paperiksi	lukion kemian ryhmä "puun kemia"	23	Raahen lukio	Stora Enso
Rannikko	19.11.2004 Gis-päivä	9.-luokat "GIS- tiedonsiirtojärjestelmä"	64	Raahen yläaste	Stora Enso, Rannikon 4H-yhdistys
Ruukki- Vihanti	19.11.2004 Gis-päivä	yläluokat ja lukio "GIS- tiedonsiirtojärjestelmä"	77	Vihannin peruskoulu ja lukio	UPM-Kymmene, Vihannin 4H-yhdistys,
Merijärvi	30.11.2004 yritysvierailu	8.-9. -luokat "metsä- ja ajokoneet"	46	Koivupuuhdon koulu	Logmer, Majavan Metalli, Pyy Saha, Merijärven 4H-yhdistys
Rannikko (Raahen)	2.-3.5.2005 metsäpäivät	1.vsk (Italian) Fossanon alueen tekniikan lukion oppilaat "Suomalainen metsäteollisuus, - talous ja -luonto"	29	Raahen lukio	Comenius-kieliprojekti, Stora Enso, Metsissä Mahdollisuus -hanke
Rannikko	4.5.2005 metsän uudistaminen	1.-4. -luokat "puun taimen istutus"	42	Tikkalan koulu	Metsänhoitoyhdistys Rannikko
Rannikko	14.5.2005 metsän oppimispolku	1.-6. -luokat "jokamiehen oikeudet, metsästy, kasvintunnistus, metsurin työnäytteet"	160	Harakkamäen koulu	Haapajärven Ammatti-Instituutti opiskelijat, Metsästyseura, Raahen kaupunki, Vanhempainyhdistys, Rannikon 4H-yhdistys
Alavieska	19.5.2005 metsän uudistaminen	7.-luokkalaiset "puun taimen istutus"	12	Alavieskan yläaste	Metsänhoitoyhdistys Kalajokilaakso, 4H-yhdistys

Alma Metsä- ja luontotapahtumat

Metsätili	Aika ja Tapahtuma	Kohderyhmä ja aihe	Oppilaita/ osallist.	Mukana olleet koulut	Yhteistyökumppanit/organisaation edustaja
Ylivieska	23.5.2005 tutustuminen koulun lähimetsään	0-6. -luokat "metsä: eläimet, äänet, kasvit, puulajit, jokamiehen oikeudet, puun pituus ja ikä"	189	Katajan koulu	Metsäkeskus, Metsäliitto, Ylivieskan riistanhoitoyhdistys, Ylivieskan 4H-yhdistys
Ylivieska	24.5.2005 tutustuminen koulun lähimetsään	1.-6. -luokat "metsä: eläimet, äänet, kasvit, puulajit, jokamiehen oikeudet, puun pituus ja ikä"	14	Löytyn ympäristökoulu	UPM-Kymmene, Ylivieskan 4H-yhdistys
Alavieska	24.-27.5.2005 leirikoulu	6.-luokat "erä- ja luontoasiat"	47	Somero, Kääntä, Talus, Kähtävä koulut	Alavieskan 4H-yhdistys
Ylivieska	25.5.2005 tutustuminen koulun lähimetsään	1.-6. -luokat "metsä: eläimet, äänet, kasvit, puulajit, jokamiehen oikeudet, puun pituus ja ikä"	86	Rannan koulu	Metsänhoitoyhdistys Kalajokilaakso, Ylivieskan riistanhoitoyhdistys, Ylivieskan 4H-yhdistys
Rantsila	25.5.2005 metsän uudistaminen	1.-6. -luokat "puun taimien istutus"	30	Sipolan koulu	Metsänhoitoyhdistys Siikejokilaakso, Rantsilan 4H-yhdistys
Ylivieska	26.5.2005 tutustuminen koulun lähimetsään	1.-6. -luokat "metsä: eläimet, äänet, kasvit, puulajit, jokamiehen oikeudet, puun pituus ja ikä"	42	Ojakylän koulu	Junnikkalan saha, Ylivieskan 4H-yhdistys
Ylivieska	26.5.2005 tutustuminen koulun lähimetsään	6. luokka "metsä: eläimet, äänet, kasvit, puulajit, jokamiehen oikeudet, puun pituus ja ikä"	24	Kiviojan koulu	Ylivieskan riistanhoitoyhdistys, Ylivieskan 4H-yhdistys
Ylivieska	27.5.2005 tutustuminen koulun lähimetsään	0-2. -luokat "metsä: eläimet, äänet, kasvit, puulajit, jokamiehen oikeudet, puun pituus ja ikä"	36	Raudaskosken koulu	Metsänhoitoyhdistys Kalajokilaakso, Metsäkeskus, Ylivieskan 4H-yhdistys
Rantsila	30.5.2005 metsän uudistaminen	1.-6. -luokat "puun taimien istutus" 5.-9. -luokat	33	Mankilan koulu	Metsänhoitoyhdistys Siikejokilaakso, Rantsilan 4H-yhdistys
Merijärvi	30.5.2005 metsän oppimispolku	"metsän uudistaminen, kasvin tunnistus, metsästysharrastus, eräruokailu, metsurin työt"	120	Koivupuhdon koulu	Metsänhoitoyhdistys Pynhajokilaakso, Pyhäkosken kyläyhdistys, Metsäkeskus, Merijärven Metsästäjät ry, Lähivakuutus, Merijärven 4H-yhdistys
Oulainen	18.5.2005 metsän uudistaminen	4. lk "puun taimien istutus"	24	Jauhinkankaan koulu	Metsänhoitoyhdistys Pynhajokilaakso, Oulaisten 4H-yhdistys
Oulainen	19.5.2005 metsän uudistaminen	5.-6. lk "puun taimien istutus"	115	Juha Oksan koulu	Metsänhoitoyhdistys Pynhajokilaakso, Oulaisten 4H-yhdistys
Oulainen	20.5.2005 metsän uudistaminen	1.-6. lk "puun taimien istutus"	55	Piipjärven koulu	Metsänhoitoyhdistys Pynhajokilaakso, Oulaisten 4H-yhdistys
Oulainen	20.5.2005 metsän uudistaminen	1.-2. lk "puun taimien istutus"	22	Petäjäsken koulu	Metsänhoitoyhdistys Pynhajokilaakso, Oulaisten 4H-yhdistys

Alma Metsä- ja luontotapahtumat

Metsätiimi	Aika ja Tapahtuma	Kohderyhmä ja aihe	Oppilaita/ osallist.	Mukana olleet koulut	Yhteistyökumppanit/organisaation edustaja
Oulainen	31.5.2005 metsän uudistaminen	0.-6. lk "puun taimien istutus"	60	Lehtopään koulu	Metsänhoitoyhdistys Pynhökijlaakso, Oulaisten 4H-yhdistys
Oulainen	31.5.2005 metsän uudistaminen	1.-2. lk "puun taimien istutus"	41	Matkanivan koulu	Metsänhoitoyhdistys Pynhökijlaakso, Oulaisten 4H-yhdistys
Ylivieska	31.8.2005 sienikurssi	1.-6. -luokat "sienikurssi"	15	Löytyn koulu	Ylivieskan 4H-yhdistys, Merijärven 4H-yhdistys
Rantsila	1.9.2005 metsäpäivä	7.-9. -luokat "puun tie, luonnon monikäyttö"	93	Gananderin koulu	Siikajokilaakson riistanhoitoyhdistys, Rantsilan Riistamiehet, Metsäkeskus, Metsäliitto, sieniasiantuntija Leena Peippo, Rantsilan 4H-yhdistys
Alavieska	1.9.2005 metsäpäivä Ryökönkankaalla	1.-6. -luokat "alueen historia, jokamiehen oikeudet, eläintunnistus, puulajit, ilmansuunnat"	150	Käntävä, Somero, Talus, Kaantä	Metsäkeskus, Hyvän Metsänhoitoyhdistys, Kalajoen-Alavieskan riistanhoitoyhdistys, Alavieskan 4H-yhdistys
Rantsila	1.9.2005 metsäpäivä	7.-9. -luokat "puun tie, luonnon monikäyttö"	93	Gananderin koulu	Siikajokilaakson riistanhoitoyhdistys, Rantsilan Riistamiehet, Metsäkeskus, Metsäliitto, sieniasiantuntija Leena Peippo, Rantsilan 4H-yhdistys
Alavieska	7.9.2005 metsäpäivä Pappilanniemi	9.-luokat "metsätaitorata"	41	Alavieskan yläaste	Kalajoen-Alavieskan riistanhoitoyhdistys, Metsähoitoyhdistys Kalajokilaakso, Metsäkeskus, Alavieskan 4H-yhdistys
Ruukki-Vihanti	8.9.2005 metsäpäivä	8.-luokat "metsän uudistaminen, puun arviointi, metsien monikäyttö"	55	Vihannin yläaste	Metsäkeskus, Metsänhoitoyhdistys Siikajokilaakso, Stora Enso, seurakunta/partio, Vihannin ja Ruukin 4H-yhdistykset
Ruukki-Vihanti	9.9.2005 metsäpäivä	8.-luokat "metsien monikäyttö"	79	Ruukin yläaste	Metsäkeskus, Metsänhoitoyhdistys Siikajokilaakso, Stora Enso, seurakunta/partio, Vihannin ja Ruukin 4H-yhdistykset
Rannikko	8.9.2005 sieninäyttely	8.-luokat "sienet kotikäytössä"	50	Pattasten koulu	Rannikon 4H-yhdistys
Ylivieska	5.-12.9.2005 ryhmyttämisleiri	7. luokat "metsän keräilytuotteet, riistanhoito, kalastus, metsäluonto"	155	Jokirannan koulu	Metsänhoitoyhdistys Kalajokilaakso, Ylivieskan riistanhoitoyhdistys, Virkistyskalastajat, Metsäkeskus, Ylivieskan seurakunta, Ylivieskan 4H-yhdistys, Stora Enso
Rannikko	20.9.2005 metsäpäivä	8.-luokat "metsän oppimispolku"	90	Pattasten ja Merikadun koulut, Gumeruksen yläkoulu	Metsäkeskus, Metsänhoitoyhdistys Rannikko, Raahen kaupunki/tekninen toimi, Metsäliitto, UPM, Rannikon ja Siikajoen 4H-yhdistykset
Oulainen	23.9.2005 metsäpäivä	6.- ja 9.-luokat "metsän oppimispolku"	276	Juho Oksan koulu, Yläkoulu, Piippsjärven, Matkanivan, Petäjäkosken, Jauhinkankaan ja Lehtopään koulut	Metsäkeskus, Metsänhoitoyhdistys, Oulaisten riistanhoitoyhdistys, Stora Enso, Oulaisten 4H-yhdistys
Muhos	7.10.2005 metsäpäivä	8.-luokat "metsän oppimispolku"	120	Muhoksen peruskoulu	METLA, Tornator, Metsänhoitoyhdistys Muhos, Muhoksen 4H-yhdistys
Merijärvi	8.10.2005 metsästäys	maa- ja metsätalousryhmä "maastossa hirviähtiin tutustuminen"	12	Koivupuiston koulu	Oulaisten riistanhoitoyhdistys, Merijärven Metsästäjät ry.

Alma Metsä- ja luontotapahtumat

Metsätiimi	Aika ja Tapahtuma	Kohderyhmä ja aihe	Oppilaita/ osallist.	Mukana olleet koulut	Yhteistyökumppanit/organisaation edustaja
Ylivieska	8.9.2005 sienikurssi	1-6- luokat	20	Tuomelan koulu	Merijärven 4H-yhdistys, Ylivieskan 4H-yhdistys
Merijärvi	12.10.2005 metsätunnit	5. luokka "puulajit, puun pituus ja ikä, taimikon hoito/raivaus työnäytös"	23	Koivupuhdon koulu	Metsänhoitoyhdistys Pynäjökilaakso
Ylivieska	27.9.2005 metsäpäivä	8.-luokat "metsän oppimispolku"	156	Jokirannan koulu	Metsäkeskus, Metsänhoitoyhdistys, UPM, Ylivieskan riistanhoitoyhdistys/Vähä- Pylvään metsästysseura, Ylivieskan 4H-yhdistys
Ylivieska	2.11.2005 yritysvierailu	9.-luokat "puun jatkojalostus, metsä- ja puualan ammatti"	212	Jokirannan koulu	Metsäkeskus, Ylivieskan riistanhoitoyhdistys, Metsänhoitoyhdistys Kalajökilaakso, Centria Puulaboratorio, Finnforest, Eskopuu Oy, Ylivieskan 4H-yhdistys
Vihanti	18.11.2005 Gis-päivä	8.-luokat ja lukion 1. vsk "GIS- paikkatietojärjestelmä puun kuljetuksessa"	70	Vihannin perukoulu ja lukio	UPM, Vihannin 4H-yhdistys

Tavoite 1 Metsä- ja luontotapahtumat

Metsätili	Aika ja Tapahtuma	Kohderyhmä ja aihe	oppilaita/ osallistujia	Yhteistyökumppanit/organisaation edustaja
Pudasjärvi	10.9.2004 Metsäpäivä, Liepeen metsäpolku	1.-2. luokat "sienet, seikkailu-rata, eläinaihe, kädentaito"	41	Lakarin koulu Pudasjärven seurakunta, 4H-yhdistys
Pudasjärvi	21.9.2004 Liepeen metsäpolku	7. luokkalaiset "metsä ja luonto"	7	Rimminkankaan koulu Pudasjärven seurakunta, 4H-yhdistys
Pudasjärvi	28.9.2004 Metsäpäivä, Liepeen metsäpolku	1.-9. luokkalaiset "metsän suggestio- kehitys"	26 oppilasta, 14 opettajaa ja avustajaa	Pudasjärven seurakunta, Pudasjärven 4H-yhdistys
Pudasjärvi	6.10.2004 Metsäpäivä, Liepeen metsäpolku	1.-6. luokat "jokamiehen oikeudet"	34	Hetekylän koulu Pudasjärven seurakunta, Pudasjärven 4H-yhdistys
Ylikiminki	10.11.2004 metsäpäivä	yläaste "kuusenkäpyjen keruu, hakkuu työmaahan tutustuminen"	200	Ylikimingin yläaste Metsänhoitoyhdistys Yli-Kiminki, Metsä-Kyllönen, Yli-Kimingin 4H-yhdistys
Kestilä	30.11.2004 vierailu	9. luokkalaiset "metsien talous- ja monikäyttö, ammatit"	30	Kestiän yläaste Pyhännän Metsätietokeskus, Pyhännän 4H-yhdistys
Pudasjärvi	8.2.2005 metsätunnit	alaluokat "metsän suggestio- kehitys"	50	Kurenalan koulu Pudasjärven 4H-yhdistys
Pudasjärvi	22.2.2005 metsätunnit	alaluokat "puiden leimausharjoitus"	100	Kurenalan koulu Metsänhoitoyhdistys Pudasjärvi, Pudasjärven 4H-yhdistys
Pudasjärvi	1.3.2005 metsäpäivä	alaluokat "puun iän, pituuden ja tilavuuden määrittelyt, kuljetuskaluston esittely"	100	Kurenalan koulu Stora Enso, Metsäliitto, Metsäkeskus, Metsänhoitoyhdistys Pudasjärvi, Pudasjärven 4H-yhdistys, Naappa-hanke
Pudasjärvi	14.-24.3.2005 risulintukurssit (6 kpl)	alaluokat "risulinnun askartelu, jokamiehen oikeudet"	168	Hetekylän, Pauklerin, Ervastian, Sjötteen, Aittojärven ja Poijulan koulut Pudasjärven 4H-yhdistys
Pudasjärvi	19.4.2005 Koivutyöt-kurssi	alaluokat "koivun tuohesta askartelu, jokamiehen oikeudet"	22	Pärjänsuon koulu Pudasjärven 4H-yhdistys
Pudasjärvi	20.4.2005 Kuvakudos koivusta-kurssi	alaluokat "koivun tuohesta askartelu, jokamiehen oikeudet"	14	Pärjänsuon koulu Pudasjärven 4H-yhdistys
Pudasjärvi	21.4.2005 Risuporokurssi	alaluokat "koivun oksista askartelu, jokamiehen oikeudet"	15	Pärjänsuon koulu Pudasjärven 4H-yhdistys
Haapajärvi	29.4.2005 linnunpönttö-operaatio	1.-6. -luokat "lintujen muutto ja pesintä. Pönttöjen vienti metsään"	60	Oksavan koulu Eräopas Paavo Kukkola, Stora Enso, Haapajärven 4H-yhdistys, Metsissä Mahdollisuus -hanke

Tavoite 1 Metsä- ja luontotapahtumat

Metsätiimi	Aika ja Tapahtuma	Kohderyhmä ja aihe	oppilaita/ osallistujia	Yhteistyökumppanit/organisaation edustaja
Haapajärvi	29.4.2005 linnunpönttö-operaatio	1.-6. -luokat "lintujen muutto ja pesintä. Pönttöjen vienti metsään"	16	Kuusaan koulu
Haapavesi	3.5.2005 metsäpäivä	8.-luokat "Metsän oppimispolku"	115	Mäkirinteen yläaste
Nivala	4.5.2005 linnunpönttö-operaatio	5.-6. -luokat "lintujen muutto ja pesintä. Pönttöjen vienti metsään"	16	Vilkunan koulu
Nivala	4.5.2005 linnunpönttö-operaatio	3.-6. -luokat "lintujen muutto ja pesintä. Pönttöjen vienti metsään"	36	Junttilan koulu
Kärsämäki	6.5.2005 metsän oppimispolku	5.-6. -luokat "taimikonhoito, luonnonsuojelu, jokamiehen oikeudet, perinne"	102	Keskuskoulu, Saviselän, Miihurannan, Rannan ja Venetpalon koulut
Haapajärvi	9.-10.5.2005 Kutosseikkailu	6. -luokat "luontoseikkailu, etsintäharjoitus, melonta"	122	Haapajärven yläaste
Kestilä	10.5.2005 metsän oppimispolku	7.-9. -luokat "Metsäsuunnittelu ja metsän uudistaminen, vanhat metsät, arvokkaat elinympäristöt"	47	Kestilän peruskoulu
Kestilä	11.5.2005 metsän oppimispolku	7.-9. -luokat "Metsäsuunnittelu ja metsän uudistaminen, vanhat metsät, arvokkaat elinympäristöt"	45	Kestilän peruskoulu
Pudasjärvi	17.-20.5.2005 pajukranssi- ja pajulintukurssit (3 kpl)	1.-6. -luokat "pajusta askartelu, jokamiehen oikeudet"	44	Hirvaskosken koulu
Pudasjärvi	25.5.2005 linnunpönttö-talkoot	1.-6. -luokat "linnunpönttö"	40	Liepeen koulu
Pyhäntä	27.-28.5.2005 yön yli luontoretki	7. luokka "retkeilyn perusteet, kalastus, kasvien tunnistus"	34	Pyhäntän yläaste

Tavoite 1 Metsä- ja luontotapahtumat

Metsätiimi	Aika ja Tapahtuma	Kohderyhmä ja aihe	oppilaita/ osallistujia	Yhteistyökumppanit/organisaation edustaja
Pyhäjärvi	1.6.2005 metsän oppimispolku	8.-luokat "koneyrittäjäyys, kaskeaminen, jokamiehen oikeudet, metsästys, puuntie"	83	Salmen koulu Koneyrittäjä Jukka Eronkoski, Metsähallitus, Metsänhoitoyhdistys Pyhä-Haapa, Metsäliitto, Pyhäjärven Riistanhoitoyhdistys, Pyhäjärven 4H-yhdistys, MTK-Pyhäjärvi/ Kärrynpyörä-hanke
Pyhäntä	24.8.2005 metsäpäivä	8.-luokat "Metsäsuunnittelu ja metsän uudistaminen, vanhat metsät, arvokkaat elinympäristöt, eräluokailu"	37	Pyhäntän peruskoulu Metsäkeskus, Metsänhoitoyhdistys Siikalatva, Pyhäntän Metsätietokeskus, Pyhäntän Luontomatkailu ky, Pyhäntän 4H-yhdistys
Keskipiste	25.8.2005 metsäpäivä	Pulkkilan ja Piippolan 1.-6.-luokat "Metsän oppimispolku"	122	Pulkkilan ja Piippolan peruskoulu Metsänhoitoyhdistys Siikalatva, Metsäkeskus, Pulkkilan Maa- ja kotitalousnaiset, Metsäliitto, Stora Enso, Piippolan seudun riistanhoitoyhdistys, Keskipisteen 4H-yhdistys
Keskipiste	24.8.2005 metsäpäivä	Pulkkilan ja Piippolan 7.-8.-luokat "Metsän oppimispolku"	143	Pulkkilan ja Piippolan peruskoulu Metsänhoitoyhdistys Siikalatva, Metsäkeskus, Pulkkilan Maa- ja kotitalousnaiset, Metsäliitto, Stora Enso, Piippolan seudun riistanhoitoyhdistys, Keskipisteen 4H-yhdistys
Haapajärvi	25.8.2005 sientunnit	3. vuosikurssin opiskelijat "sienten tunnistus ja käyttö"	13	Haapajärven Ammatti- Instituutti Haapajärven Ammatti-Instituutti, Haapajärven 4H-yhdistys
Kuusamo	6.9.2005 metsätapahtuma	1.-6.-luokat "puun pituus, ikä, luonnonmarjat, ilmansuunnat, runo puulle"	150	Tolpanniemen ja Maaseilan koulut Kuusamon metsänhoitoyhdistys, Kuusamon 4H-yhdistys
Pudasjärvi	6.9.2005 metsätapahtuma Liepeen pappilassa	10-17 vuotiaat erityiskoulun oppilaat "Metsän oppimispolku"	26 opp, 14 opet. ja ohj.	Pudasjärven 4H-yhdistys
Kestliä	8.9.2005 riista- ja metsäpäivä	7.-9.luokat "metsästys, jokamiehen oikeudet, sienet"	85	Kestliän peruskoulu Metsäkeskus, Kestliän Eräveikot, Haapajärven 4H-yhdistys, Kestliän 4H- yhdistys
Kuusamo	5.-9.9.2005 metsäviikko	7.-9 luokat "Metsän oppimispolku"	320	Torangin yläaste Pölkky Oy, Kuusamon riistanhoitoyhdistys, Metsäkeskus, Metsänhoitoyhdistys Kuusamo, Kuusamon tunturiskot ja - veikot, Jokilammen kyläläisiä, paliskunta, Kuusamon Matkailuyhdistys, Kuusamon Lintumatkailu Oy, Kuusamon 4H-yhdistys

Tavoite 1 Metsä- ja luontotapahtumat

Metsätiimi	Aika ja Tapahtuma	Kohderyhmä ja aihe	oppilaita/ osallistujia	Yhteistyökumppanit/organisaation edustaja
Pyhäjärvi	13.9.2005 metsäpäivä	5.-6.-luokat "Metsän oppimispolku"	115	Emolahden, Emoniemen, Hiidenkylän, Parkkiman, Ruotasen (6. lk), Ilosen (6.lk), Rannankylän koulut
Pyhäjärvi	14.9.2005 metsäpäivä	8.-luokat "Metsän oppimispolku"	97	Salmen koulu
Yli-Ii	13.9.2005 metsäpäivä	5.-6.-luokat "Metsän oppimispolku"	89	Yli-Iin keskus koulu, Jakun ja Tannilan koulut
Yli-Ii	14.9.2005 metsäpäivä	8.-luokat "Metsän oppimispolku"	42	Yli-Iin keskus koulu
Nivala	16.9.2005 metsäpäivä	1.-6.-luokat "Metsän oppimispolku"	134	Junttilan, Viikunan, Erkkiän koulut
Kuusamo	25.9.2005 perhetapahtuma	1.-6.-luokat vanhempiin "puun pituus, kasvien tunnistus, jokamiehen oikeudet, imansuunnat"	20 koululaista, 20 vanhempaa	Kuusamon metsänhoitoyhdistys, Kuusamon 4H-yhdistys
Haapavesi	27.9.2005 metsäpäivä	6.-luokat "Metsän oppimispolku"	120	Haapaveden peruskoulu
Kärsämäki	27.9.2005 metsäpäivä	8.-luokat "Metsän oppimispolku"	54	Kärsämäen peruskoulu

Tavoite 1 Metsä- ja luontotapahtumat

Metsätiimi	Aika ja Tapahtuma	Kohderyhmä ja aihe	oppilaita/ osallistujia	Yhteistyökumppanit/organisaation edustaja
Kestiliä	7.10.2005 yritysvierailu	9.-luokat "metsäteollisuuden ammatit"	26	Stora Enso, Kestiän 4H-yhdistys
Nivala	12.10.2005 metsäpäivä	1.-6.-luokat "Metsän oppimispolku"	100	Metsäkeskus, Nivalan metsänhoitoyhdistys, Stora Enso, Suomen Latu/Kuntorimpi, Haapaveden Opisto, Nivala Urheilijat/ suunnistajat, Nivalan 4H-yhdistys
Haapajärvi	19.10.2005 metsäpäivä	5.-6.-luokat "Metsän oppimispolku"	125	Metsänhoitoyhdistys Pynä-Haapa, Metsäkeskus, Metsähallitus, Haapajärven vapaa-ajan kalastajat, Haapajärven 4H- yhdistys
Taivalkoski	7.11.2005 askartelupäivä	0.-6.-luokat "luonnonmateriaalit askartelussa, jokamiehen oikeudet"	30	Jurmun koulu Taivalkosken 4H-yhdistys
Taivalkoski	8.11.2005 askartelupäivä	0.-6.-luokat "luonnonmateriaalit askartelussa, jokamiehen oikeudet"	53	Metsäkylän koulu Taivalkosken 4H-yhdistys
Taivalkoski	10.11.2005 askartelupäivä	0.-6.-luokat "luonnonmateriaalit askartelussa, jokamiehen oikeudet"	70	Hutun koulu Taivalkosken 4H-yhdistys
Taivalkoski	11.11.2005 askartelupäivä	0.-6.-luokat "luonnonmateriaalit askartelussa, jokamiehen oikeudet"	35	Inkeen koulu Taivalkosken 4H-yhdistys
Kärsämäki	14.11.2005 metsätretki	0.-luokka "puiden tunnistus"	10	Rannankylän koulu Kärsämäen 4H-yhdistys
Vihanti	18.11.2005 Gis-päivä	8.-luokat ja lukion 1. vsk "GIS-paikkatietojärjestelmä puun kuljetuksessa"	70	Vihannin peruskoulu ja lukio UJPM, Vihannin 4H-yhdistys
Kärsämäki	5.12.2005 yritysvierailu	9.-luokat "metsäalan ja jatkojalostusalan ammatit"	48	Kärsämäen peruskoulu Pyhännän Metsätietokeskus, Piippolan käsi- ja taideteollinen oppilaitos, Kärsämäen 4H-yhdistys
Taivalkoski	7.12.2005 yritysvierailu	9.-luokat "puun jatkojalostus"	42	Kirkonkylän peruskoulu Pölkky Oy, Taivalkosken 4H-yhdistys
Ylikiiminki	21.12.2005 yritysvierailu	8.-9.-luokkal. "moto ja hakkuukone työssä, metsäalan ammatit"	30	Harjuriinteen koulu Stora Enso, Metsäkoneyrittäjät Komminaho & Vaanäset, Ylikiimingin 4H-yhdistys

Alma Opettajien ja muiden aikuisten osallistuminen tapahtumiin

Järjestäjä	Aika ja Tapahtuma	Kohderyhmä ja aihe	Osallistujia	Yhteistyökumppanit/organisaation edustaja
Hanke	7.5.2004 opojen ja opettajien metsäiltapäivä	opettajat, opot "Metsätalouden merkitys, metsäalan koulutus"	9	Stora Enso Metsä, Metsäkeskus, Taivaalkosken Metsäoppilaitos, Risto Nikula T.mi, 4H
Hanke	10.6.2004 Stora Enso vierailu	4H-toiminnanjohtajat "Puu tie; metsästä paperiksi"	17	Stora Enso Metsä, Metsissä Mahdollisuus-hanke
Hanke	6.8.2004 puolukankeruu koulutus	4H-toiminnan-johtajat "luonnonantimet"	10	Palis ky, Polarica Finland Oy
Hanke	13.11.2004 Veso-päivä	Merijärven ja Oulaisten koulujen opettajat ja oppilaanohjaajat "Metsätalouden merkitys Pohjois- Pohjanmaalla, metsätalouden ammatti"	45	Metsäkeskus, Stora Enso Metsä, Metsätyö Pentti Aalto Oy, Metsissä Mahdollisuus-hanke
Hanke	12.11.2005 Veso-päivä	Raahen seutukunnan opettajat ja oppilaanohjaajat "Metsätalouden merkitys Pohjois- Pohjanmaalla, metsätalouden ammatti"	26	Metsäkeskus, Stora Enso Metsä, Metsä-Kyllönen ky , Metsissä Mahdollisuus-hanke

Tavoite 1 Opettajien ja muiden aikuisten osallistuminen tapahtumiin

Järjestäjä	Aika ja Tapahtuma	Kohderyhmä ja aihe	Osallistujia	Yhteistyökumppanit/organisaation edustaja
Hanke	7.5.2004 opojen ja opettajien metsäiltapäivä	opettajat, opot "Metsätalouden merkitys, metsäalan koulutus"	9	Stora Enso Metsä, Metsäkeskus, Taivaalkosken Metsäoppilaitos, Risto Nikula T.mi, 4H
Hanke	10.6.2004 Stora Enso vierailu	4H-toiminnanjohtajat "Puu tie; metsästä paperiksi"	17	Stora Enso Metsä, Metsissä Mahdollisuus-hanke
Hanke	6.8.2004 puolukankeruu koulutus	4H-toiminnan-johtajat "luonnonantimet"	10	Palis ky, Polarica Finland Oy
Hanke	13.11.2004 Veso-päivä	Merijärven ja Oulaisten koulujen opettajat ja oppilaanohjaajat "Metsätalouden merkitys Pohjois- Pohjanmaalla, metsätalouden ammatti"	45	Metsäkeskus, Stora Enso Metsä, Metsätyö Pentti Aalto Oy, Metsissä Mahdollisuus-hanke
Hanke	12.11.2005 Veso-päivä	Raahen seutukunnan opettajat ja oppilaanohjaajat "Metsätalouden merkitys Pohjois- Pohjanmaalla, metsätalouden ammatti"	26	Metsäkeskus, Stora Enso Metsä, Metsä-Kyllönen ky , Metsissä Mahdollisuus-hanke

Alma Muut tapahtumat

Metsätiimi/ järjestäjä	Aika ja Tapahtuma	Kohderyhmä ja aihe	osallistujia	Yhteistyökumppanit/organisaation edustaja
Rannikko, Pyhäjoki ja Ruukki-Vihanti	19.-21.5.04 eräleiri, Palosaaren luontokeskus 1.6.2004	yli 12 v. nuoret "erätaidot"	14	Mhy,Juho Oikarinen, Taimi Litala, Jaakko Laitala, 4H-yhdistykset
Rannikko, Pyhäjoki ja Ruukki-Vihanti	luontoleiri, Palosaaren luontokeskus	alle 12 v. nuoret "luonto"	19	Maarit Ukonnaanaho, Hannu Honkala, 4H-yhdistykset
Oulun 4H-piiri/ Metsässä Mahdollisuus-hanke	3.6.2004 toimintapäivä	6-28 v. nuoret "metsätaito- ja luonto- polkukilpailut"	13 nuorta metsätaitok. 47 lasta luontotutustui vanhoihin metsätätötapoihin	Koivikon maaseutuoppilaitos, Mhy, Muhoksen kotiseutuyhdistys
Merijärvi	19.8.2004 sienikurssi	kyläläiset "sienet"	6 nuorta, 9 aikuista	Liminkäylän kyläyhdistys, Merijärven 4H-yhdistys
Alaveska	8.9.2004 sienikurssi	nuoret ja aikuiset "tuokasienet"	2 nuorta, 13 aik	Alaveskan 4H-yhdistys
Rannikko	viikko 37. 2004 näyttely kirjastossa	yleisölle avoin "metsäopetus-materiaali"		esillä materiaali mm. seuraavilta: Suomen Metsäyhdistys ry, BMOL-biologian ja maantieteenolettajien liitto, WWF, Metsähallitus, Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio, Suomen Ympäristökasvatuksen Seura, Po-Po:n Ympäristökeskus
Merijärvi	7.3.2005 luontopäivä Ristivuorella	10-16 -vuotiaat "puun pituuden ja iän arviointi, nuotio ja letut"	25	Merijärven 4H-yhdistys
Pyhäjoki	29.4.2005 linnunpöntöt	11-18 -vuotiaat "linnunpönttöjen valmistus ja vienti metsään"	21	Pyhäjoen 4H-yhdistys
Pyhäjoki	28.4.-10.5.2005, 12 h pajukurssi	yli 12-vuotiaat "metsän monikäyttö; pajun monet kasvat"	6 nuorta, 8 aikuista	Pyhäjoen 4H-yhdistys
Rannikko, Ruukki, Pyhäjoki, Vihanti	13.-15.5.2005 eräkurssi	yli 11 -vuotiaat "metsän monikäyttö; metsästys- ja eräharrastus"	31 nuorta	Rannikon, Ruukin, Vihannin ja Pyhäjoen 4H-yhdistykset
Oulun 4H-piiri	7.6.2005 toimintapäivä	6-28 -vuotiaat "4H-piirin luontopolku- ja metsätaitokilpailut"	53	Oulun 4H-piiri, Haapajärven Ammatti-insituutti, Haapajärven 4H-yhdistys
Keski-Pohjanmaan ja Oulun 4H-piiri/ Metsässä Mahdollisuus-hankkeet	16.-17.6.2005 Proposikurssi	10-20 -vuotiaat "metsätaitokilpailun preppauskurssi"	7 nuorta Oulun piiristä, 3 nuorta Keski-Pohjanmaalta	Metsäkeskus, alueen 4H-yhdistykset, Teikon Tupa
Merijärvi	12.7.2005 askartelukurssi	8-12 -vuotiaat "tuohityöt, puulaivat"	13	Merijärven 4H-yhdistys

Alma Muut tapahtumat

Metsätiimi/järjestäjä	Aika ja Tapahtuma	Kohderyhmä ja aihe	osallistujia	Yhteistyökumppanit/organisaation edustaja
Oulainen	12.-13.7.2005 Kansainvälinen työleiri 10. ja 12.8.2005	17-19 -vuotiaat "Metsätretki. Suomalaiseen metsäluontoon tutustuminen, yöpyminen metsässä"	12	Oulaisten 4H-yhdistys
Muhos	metsä- ja luontotuokio kirjastolla	2-16-vuotiaat "piirustus- ja kirjoituskilpailu"	30	Muhoksen 140-juhlaviikko, Muhoksen 4H-yhdistys
Merijärvi	24.8.2005	13-14 -vuotiaat "syötävät sienet"	7	Merijärven 4H-yhdistys
Merijärvi	25.8.2005	nuoret "sienet"	6 nuorta, 5 aikuista	Merijärven 4H-yhdistys
Merijärvi	26.8.2005	nuoret "sienet"	6 nuorta, 5 aikuista	Merijärven 4H-yhdistys
Vihanti	29.8.2005	kaikille avoin "sienet"		Vihannin 4H-yhdistys, Merijärven 4H-yhdistys
Merijärvi	31.8.2005	5.-luokkal. "sienet"	9	Merijärven 4H-yhdistys
Merijärvi	5.9.2005	Kalaputaan kerho "hivituhoalueeseen tutustuminen"	6	Merijärven 4H-yhdistys
Alaveska	6.9.2005	"sienten tunnistus, ohjeita sienten käytöstä"	8 nuorta, 12 aikuista	Alaveskan 4H-yhdistys
Merijärvi	7.9.2005	kirkonkylän kerho "metsän kasvit ja sienet"	11	Merijärven 4H-yhdistys
Merijärvi	6.10.2005	nuoret "luonnonmateriaalien hyödyntäminen koristeissa, jokamiehen oikeudet"	7	Merijärven 4H-yhdistys
Vihanti	26.-28.10.2005	yli 13-vuotiaat	21	Vihannin kunta ja seurakunta, Vihannin 4H-yhdistys
Pyhäjoki	5.11.2005	4.-7.-luokkal. "luontopolku, luonnonmateriaaleista askartelu, jokamiehen oikeudet, metsäseikkailu"	12	Pyhäjoen 4H-yhdistys
Pyhäjoki	4.12.2005	14.-7.-luokkal. "luonnonmateriaaleista askartelu, luontopolku, jokamiehen oikeudet, metsäseikkailu"	14	Pyhäjoen 4H-yhdistys
Muhos	8.12.2005	1.-9.-luokkal. "luonnonmateriaalien hyödyntäminen koristeissa, jokamiehen oikeudet"	26	Muhoksen 4H-yhdistys

Tavoite 1 Muut tapahtumat

Metsätiimi/ järjestäjä	Aika ja Tapahtuma	Kohderyhmä ja aihe	osallistujia	Yhteistyökumppanit/organisaation edustaja
Kymen -Vuoksen 4H-piiri	15.6.2004 valtakunnalliset luontopolku- ja metsätaito-kiipailut	6.-28 v. nuoret "luontopolku- ja metsätaito"	4 metsätaito- ja, 2 luontopolkukiipailijaa	Suomen 4H-liitto, Kymen-Vuoksen 4H-piiri, Stora Enso Metsä
Pudasjärvi	2.-3.7.04 Metsä-markkinat	avoin "puutavara-kuorman painon arviointi"	n. 240 nuorta n. 360 aikuista	Stora Enso, Timberjack, Pudasjärven 4H-yhdistys
Pyhäntä	5.-6.8.04 yöleiri	7-15 vuotiaat "metsän virkistyskäyttö"	20	Pyhäntään seurakunta, Pyhäntään 4H-yhdistys
Pyhäntä	25.8.2004 vaellus, Itämaen luontopolku	lapset ja aikuiset "luonnon moninais-käyttö"	5 lasta, 20 aikuista	Pyhäntään Metsätietokeskus, Pyhäntään seurakunta, Pyhäntään 4H-yhdistys
Kuusamo	20.11.2004 Harraste-messut, metsäosasto	peruskoulu, lukio, 2. aste "metsä- ja luonto- aiheiset TOP-tehtävät, markkinointi"	63	Harrastemessut Nurkkis, Kuusamon 4H-yhdistys
Kuusamo	23.8.-25.11. 2004 ip-kerho ja kerho	ala- ja ya "metsä- ja luonto- aiheiset TOP-tehtävät"	70	Kuusamon 4H-yhdistys
Haapavesi	6.-8.6.2005 lasten leirit, 3 kpl	6-10 -vuotiaat "jokamiehen oikeudet, luonnonmarjat, kasvien ja puiden tunnistus"	108	Haapaveden seurakunta, Haapaveden 4H-yhdistys,
Oulun 4H-piiri	7.6.2005 toimintapäivä	6-28 -vuotiaat "4H-piirin luontopolku- ja metsätaitokiipailut"	53	Oulun 4H-piiri, Haapajärven Ammatti-instituutti, Haapajärven 4H-yhdistys
Haapajärvi	15.-16.6.2005 kalastusleiri	8-17 -vuotiaat "metsän ja luonnon monikäyttö, virkistyskalastus"	21	Vapaa-ajan kalastajien keskusjärjestö, Haapajärven vapaa-ajan kalastat, Haapajärven 4H-yhdistys
Kestilä	20.-21.6.2005 lasten kesäleiri	6-12 -vuotiaat "luontopolku"	32	Kestilän seurakunta, Kestilän kunta/nuorisotoimi, Kestilän 4H-yhdistys
Kestilä	21.-23.6.2005 nuorten kesäleiri	13-15 -vuotiaat "luontopolku"	35	Kestilän seurakunta, Kestilän kunta/nuorisotoimi, Kestilän 4H-yhdistys
Kärsämäki	22.6.2005 lasten kesäleiri	7-12 -vuotiaat "luontopolku"	20	Kärsämäen seurakunta, Kärsämäen 4H-yhdistys
Haapavesi	28.-29.6.2005 poikaleiri	6-10 -vuotiaat "jokamiehen oikeudet, luonnonmarjat, kasvien ja puiden tunnistus"	19	Haapaveden seurakunta, Haapaveden 4H-yhdistys
Kestilä	1.7.2005 kuusentaimien istutus	12-18 -vuotiaat "metsän uudistaminen"	4 Kestilästä ja IFYE Unkarista	Metsänhoitoyhdistys Siikalatva, metsänomistaja Mikko Salminen, Kestilän 4H-yhdistys

Tavoite 1 Muut tapahtumat

Metsäilmi/järjestäjä	Aika ja Tapahtuma	Kohderyhmä ja aihe	osallistujia	Yhteistyökumppanit/organisaation edustaja
Haapavesi	13.7.2005 leiri	10-13 -vuotiaat "jokamiehen oikeudet, kasvien tunnistus, saunavastat"	25	Haapaveden seurakunta, Haapaveden 4H-yhdistys
Nivala	2.-4.8.2005 Peuranpolku	15-16 -vuotiaat "erävaellus"	5	Eräopas Paavo Kukkola, Nivalan 4H-yhdistys
Yli-Ii	21.9.2005 metsätaitokisa Kuivaniemellä	Yli 13-vuotiaat "metsän arviointi"	5	Mhy, 4H-yhdistys
Siikajoki	4.10.2005 Mennään metsään	iltapäiväkerho (1.-2.- luokat) "jokamiehen oikeudet, lehdet, kävyt keräys"	13	Siikajoen kunta, Siikajoen 4H-yhdistys
Siikajoki	5.10.2005 Mennään metsään	iltapäiväkerho (1.-2.- luokat) "sienet ja marjat keräys"	8	Siikajoen kunta, Siikajoen 4H-yhdistys
Siikajoki	6.10.2005 Mennään metsään	iltapäiväkerho (1.-2.- luokat) "pesä eläimille"	9	Siikajoen kunta, Siikajoen 4H-yhdistys
Utajärvi	19.12.2005 joulu rauhan julistaminen	perhetapahtuma "metsä- ja luontoläimys"	25 nuorta, 25 aikuista	Utajärven ristanhoitoyhdistys/Kormun metsästysseura, Utajärven seurakunta, Utajärven 4H-yhdistys

Alma Hankkeen kustannukset ja rahoitus 1.1.2004 – 28.2.2006

KUSTANNUKSET	budjetti v. 2004	hyväksytyt maksatukset v. 2004	budjetti v. 2005	hyväksytyt maksatukset 01/05 - 06/05	toteutuneet kustannukset 07/05 - 12/05	budjetti v. 2006	toteutuneet kustannukset 01/06 - 02/06	toteutunut kustannus 01/04 -02/06
A. Palkat ja sivukulut	26551	26523,88	38354	13415,2	21341,16	9500	9029,34	70309,58
B. Ostopalvelut	2600	2014,41	6300	319,6	4583,16	1500		6917,17
C. Matkakulut	9860	9371,25	9860	2692,13	4939,08	1600	650,64	17653,1
D. Luontoissuorit.	2318	2558,68	3641	1007,04	1644,55	685	583,67	5793,94
E. Muut kust:								
vuokrat	4490	2571,39	4590	1021,68	813,67	400	505,27	4912,01
toimistokulut	5080	4841,47	5580	2692,13	1213,99	700	1588,51	10336,1
YHTEENSÄ	50899	47881,08	68325	21147,78	34535,61	14385	12357,43	115921,90

RAHOITUS	budjetti v. 2004	hyväksytyt maksatukset v. 2004	budjetti v. 2005	hyväksytyt maksatukset 01/05 - 06/05	toteutuneet kustannukset 07/05 - 12/05	budjetti v. 2006	toteutuneet kustannukset 01/06 - 02/06	toteutunut kustannus 01/04 -02/06
TE- keskus EU	13713,23	12735,07	18470,77	5708	8627,99	3883,95	3276,92	30347,98
TE- keskus valtio	28950,35	26522,87	38187,65	11908,95	20141,55	8099,33	7649,83	66223,20
kuntaraha	3062,42	3206,46	4921,58	1416,05	2312,5	963,21	827,83	7762,84
julkinen raha yht.	45726	42464,40	61580	19033	31082,04	12946,49	11754,58	104334,02
yksityinen:								
luontoissuoritukset *	2318	2558,68	3641	1007,04	1644,55	685	583,67	5793,94
rahallinen osuus	2855	2858	3104	1107,74	1809,02	753,51	19,18	5793,94
yksityinen raha yht.	5173	5416,68	6745	2114,78	3453,57	1438,51	602,85	11587,88
YHTEENSÄ	50899	47881,08	68325	21147,78	34535,61	14385	12357,43	115921,90

* (vastikkeeton)

Tavoite 1 Hankkeen kustannukset ja rahoitus 1.1.2004 – 28.2.2006

KUSTANNUKSET	budjetti v. 2004	hyväksytyt maksatukset 07/04 - 12/04	budjetti v. 2005	hyväksytyt maksatukset 01/05 - 06/05	toteutuneet kustannukset 07/05 - 12/05	toteutunut kustannus 07/04 - 12/05
A. Palkat ja sivukulut	11050	10406,96	21352	11015,49	13087,00	34509,45
B. Ostopalvelut	600	530,12	3000	324,69	2671,93	3526,74
C. Matkakulut	3540	2946,34	6240	1611,94	3436,69	7994,97
D. Luontoisuorit.	894	829,84	1866	799,89	1130,27	2760,00
E. Muut kustannukset:						
vuokrat	710	823,10	1310	754,02	618,13	2195,25
toimistokulut	2620	1686,69	2020	2291,64	844,26	4822,59
YHTEENSÄ	19414	17223,05	35788	16797,67	21788,28	55809,00

RAHOITUS	budjetti v. 2004	hyväksytyt maksatukset 07/04 - 12/04	budjetti v. 2005	hyväksytyt maksatukset 01/05 - 06/05	toteutuneet kustannukset 07/05 - 12/05	toteutunut kustannus 07/04 - 12/05
TE- keskus EU	8813	7823,11	16028	7558,95	9458,94	24841
TE- keskus valtio	7303	6223,10	13339	6281,49	8137,41	20642
kuntaraha	1510	1600	2689	1277,47	1321,53	4199
julkainen raha yht.	17626	15646,21	32056	15117,91	18917,88	49682
yksityinen:						
luontoisuoritukset *	894	829,84	1866	799,89	1130,27	2760
rahallinen osuus	894	747	1866	879,87	1740,13	3367
yksityinen raha yht.	1788	1576,84	3732	1679,76	2870,40	6127
YHTEENSÄ	19414	17223,05	35788	16797,67	21788,28	55809,00

* (vastikkeeton)

Tekstit

Lea Keränen, hankkeen projektipäällikkö
(paitsi osiot joissa erillinen maininta)

Kuvat

Lea Keränen,
kuvat 4 ja 5 Liisa Lassila
takakannen kuva Markku Tervonen

Taitto ja graafinen ulkoasu

Liisa Lassila
2006